

Andok László

131-151. old

**Migrációs veszélyhelyzet-kezelés Európában
The treatment of migration danger situation in Europe**

Absztrakt

A migráció a térbeli mobilitás egyik formája. A térbeli mobilitás önkéntes vagy kényszerű változata a háborús, fegyveres konfliktusok katonai és polgári menekülteinek helyváltoztatása. Jogi védelmüket nemzetközi egyezmények szabályozzák, megállapítva a polgári és katonai népességgel kapcsolatos bánásmódot és gondoskodás tartalmát és formuláit.

A szerző bemutatja a migráció értelmezését, pozitív és negatív oldalait, rávilágít azokra a veszélyekre, melyek a nyugati társadalmakat érintik. A migráció, mint társadalmi jelenség bemutatásán keresztül a biztonságpolitikát befolyásoló tényezőket vizsgálva eljut a jelenlegi Európai migráció-kezelés gyakorlatainak elemzéséhez, mely elemzést csupán érintőlegesen tárgyalja annak rendkívüli bonyolultsága és összetettsége miatt. Az elkészült tanulmány, sokak érdeklődését felkeltheti majd a téma iránt, és továbbkutatva azt, szélesebb rálátást biztosíthat majd a jövő szempontjából eme fontos veszélyfaktorra.

Kulcsszavak: Migráció, Migrációs veszélyek, migrációs politika, Európai Unió jogelvek,

Antal Örs

152-171. old

**Magyarország földrengés-veszélyeztetettsége,
lakosságvédelmi feladatok földrengés esetén
Earthquake hazards of Hungary and population
protection tasks in case of an earthquake**

Absztrakt:

A világon előforduló földrengés-katasztrófák mellett, Magyarország földrengés „múltja” ugyan eltörpül, azonban mégis igazolja a felkészültség szükségességét, mind technológiai, mind tervezési-szervezési szinten. A tanulmány olvasása során a földrengések okainak és folyamatának megismerése mellett, az olvasó komplex betekintést nyerhet a hazánkra vonatkozó földrengés- veszélyeztetettségről, valamint a megelőzés és a felkészülés lehetőségeiről.

A cikk a szerző szakmai orientáltságánál fogva a dolgok tudományos, műszaki jellegű kérdéseire fekteti a hangsúlyt, emellett azonban világosan láthatóvá válik, hogy a komplex feladatként jelentkező kárelhárítás nem valósulhat meg hatékonyan a megfelelő szervezeti hierarchia és szerepvállalás tisztázásának hiányában.

Kulcsszavak: szeizmicitás, előrejelzés, káresemény, Komárom, földrengésállóság

Auerbach Bianka

172-191. old

Tatabánya város lakosságának felkészítése és védelme hőség és UV riadó idején Preparing the citizens of Tatabánya for heat and UV alarm

Absztrakt

A védelmi szervek munkájában egyre inkább fókuszba kerül a rendkívüli időjárás okozta helyzetek kezelése. A magas hőmérséklet káros hatásainak (hőstressz, napszúrás, hőséguta) csökkentése, illetve megelőzése érdekében került bevezetésre a három fokozatú hőségriasztás. A hőségriadó idején több irányú együttműködésre van szükség, hogy a megfelelő együttműködés biztosítható legyen. A dolgozat bemutatja a hőségriadó és az UV-riadó fokozatait, Tatabánya Város hőség- és UV-riadó tervét, azon belül a hőség- és UV-riadó elrendelésére, illetőleg megszüntetésére feljogosított tisztségviselők feladatait, a riasztási lánc működését és felépítését, továbbá a lakosság megóvása érdekében az érintett intézmények, rendvédelmi társszervek, valamint az együttműködő szervezetek cselekvési rendjét és intézkedési feladatkörét.

Kulcsszavak: hőség, UV-riadó, klíma, tájékoztatás, együttműködés

Balázs László

192-210. old

A kolontári vörösiszap-katasztrófa során alkalmazott keresési módszerek

Absztrakt

Az Ajkai Timföldgyár vörösiszap-medencéjének gátja 2010. október 4-én átszakadt, s a lavinaszerűen kizúduló több mint 700 000 köbméternyi erősen maró hatású iszapszerű anyag elöntötte Kolontár, Devecser és Somlóvásárhely mélyebben fekvő területeit. A katasztrófa tíz emberéletet követelt és több mint 150 sérültet regisztráltak, felbecsülhetetlen gazdasági és ökológiai károkat okozott a térségben. Ilyen típusú katasztrófára Magyarországon, és térségben mindeddig nem volt példa, ezért a helyzet kezelése is új kihívások elé állította a mentésben, védekezésben résztvevő szakembereket.

A szerző a dolgozatban vizsgálta a katasztrófa előzményeit, ok-okozati összefüggéseit; kutatta a katasztrófa utáni mentési munkálatok irányítását és lefolyását; bemutatta az eltűnt személyek felkutatására használt módszereket, elemezte a módszereket hatékonyságuk szerint, feltárta szakmai szempontok alapján a hiányosságokat, és kereste a megoldási javaslatokat, azzal a céllal, hogy a szakemberek számára hasonló esetekre tanulságul szolgáljon

Kulcsszavak: vörösiszap, Ajkai Timföldgyár, MAL Zrt., Kolontár, Devecser, Somlóvásárhely, katasztrófa, mentési munkálatok,

Baranyai György

211-220. old

Légiközlekedési események okainak elemzése Analyzing The Causes of air transport events

Absztrakt

Védelmi Igazgatás szakos hallgatóknak, a katasztrófavédelmi szakirányon kiemelten fontos terület a szakmájukból adódóan a légiközlekedési események vizsgálata, elsősorban a repülőgépek tűzvédelme, tűz terjedésének modellezése, tűzoltás, repülőkatasztrófákból adódóan a lakosság és az anyagi javak védelmének, tervezésének ismerete.

A téma kiemelt kutatási terület, óriási szakirodalommal, valamint hosszú időszakra visszatekintő gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezik. A szerző ezért a területnek egy idáig viszonylag kevésbé feldolgozott szegmensét vázolja. Az úgynevezett légiközlekedési események okainak vizsgálatán túl, repülő eszközökben keletkezett tüzek modellezésével a már meglévő fedélzeti tűzoltó-berendezések átalakításához, kialakításához tesz ajánlásokat, melyek alkalmazásával a repülőkatasztrófák megelőzhetőek vagy a környezetre mért hatásuk csökkenthető.

Kulcsszavak: légiközlekedés, tűzvédelem, tűz terjedés modellezése, tűzoltás,

Csabianszki Viktor

221-239. old

A Magyar Honvédség katasztrófavédelmi feladatai Disaster relief responsibilities of the Hungarian Defence Forces

Absztrakt:

A szerző célkitűzése kettős: elsősorban áttekinteni a Magyar Honvédség katasztrófavédelmi feladatait, melyet a jogállamiság eszmerendszere alapján, a jogszabályok hierarchikus rendszerének vizsgálatával valósítja meg, másodsorban a legutóbbi időszak konkrét katasztrófavédelmi feladat-végrehajtása kapcsán számba veszi a felhasznált erőforrásokat, és (a Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszer tekintetében) előkészíteni egyes, a hatékonyságra vonatkozó későbbi vizsgálatokat. A hatályos, illetve hamarosan hatályba lépő törvényekben és egyéb jogszabályokban meghatározott követelmények alapján kerül részletezésre, hogy a társ-ágazatok milyen információkat megadva kérhetik a honvédségi közreműködést.

A tanulmányban a jogszabályok által meghatározott feladatrendszer végrehajtásához szükséges erőforrások biztosításának rendszere kerül bemutatásra általában, és a 2010-es árvízi védekezés konkrét példáján keresztül, majd javaslatot fogalmaz meg az erőforrás-allokáció feladatrendszerhez történő illesztésére.

Kulcsszavak: katasztrófavédelem, válságkezelés, Magyar Honvédség, MH, jogszabályok, árvízi védekezés, erőforrás-allokáció

Csák Andrea

240-260. old

**A biológiai fegyverek, a bioterrorizmus és a védekezés lehetőségei
(The biological weapons, bioterrorism and control options)**

Absztrakt

A világ mai állása szerint a nemzetek között észrevehetően kiéleződtek az ellentétek mind gazdasági, mind politikai, mind vallási területen. Az elmúlt 40 év eseményei rádöbbsentették a világot arra, hogy az emberek közötti ellentét kifejezésre juttatásának számos eszközét felhasználhatják. Legyen szó lőfegyverekről, bombákról, vegyi anyagokról vagy „csupán” járványt okozó baktériumról, az emberi elme végeláthatatlan lehetőségeket rejt, ha a másik elpusztítása a cél. Szomorú és egyben kétségbeejtő ez a tény. Egyetlen lehetőség van a védekezésre: a védelmi rendszert folyamatosan fejleszteni kell. Ennek eszköze, hogy az országok egyénileg vagy nemzetközi összefogással, de mindenképpen ki kell dolgozniuk egy védekezési eljárást, illetve olyan *prevenciót* kell alkalmazzanak, amellyel hatékonyan akadályozhatják meg egy esetleges nemzetpusztító járvány kialakulását. A tanulmányt a szerző biológiai fegyverek rövid *történetével, fajtáinak* bemutatásával kezdi, majd kifejti a biológiai fegyverek elleni védekezés lehetőségeit. Rámutat e globális probléma megoldásához szükséges nemzetközi összefogás elkerülhetlenségére.

Kulcsszavak: prevenció, biológiai fegyverek fajtái, bioterrorizmus, nemzetközi összefogás

Erika Illésóvá

261-288. old

**Az ipari veszélyes anyagok káros hatásai és
az ellenük való védekezés lehetőségei**

Absztrakt

Az iparban sok technológiai folyamat jár gázok, gőzök felszabadulásával. A dolgozatban a szerző összegzi milyen a toxikus anyag hatása az élő szervezetre és a szervezet hatásait a méregre, és a mérgezések időbeli lefolyását a szervezetünkben. Elemzi hogyan és hol szívódnak fel a veszélyes anyagok a testünkben. Bemutatja a mérgezések időbeli lefolyását, fajtáit, jellemzőit. Bemutatja, hogy mennyi idő alatt megy végbe az emberi szervezetben, és milyen fontos szerveink károsodhatnak a mérgezések során, majd kitér ezek tüneteire. A dolgozatban felhívja a figyelmet az arzén, mint veszélyes vegyi anyag káros hatásaira, előfordulásaira a mindennapjainkban, valamint a védekezés lehetőségeit ezen anyag ellen. Összegzi az emberre nézve káros hatásait, azt, hogy hogyan és miképp károsíthatják immunrendszerünket, valamint kitér a hatások következményeire is. Rámutat Magyarország problémájára az arzén ivó vízzel kapcsolatosan. Ezt követően a kémiai biztonság helyes vegyi anyag-kezelésről ír, és rámutat a REACH rendeletnek a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló fontosságára.

Kulcsszavak: mérge, felszívódás, nehézfém, immunrendszer, kémiai biztonság, kockázatbecslés, REACH rendelet

Farkas Zoltán

289-312. old

A Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandár helye, szervezetei és feladatai a Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszerben **Place, organizations and functions of the HDF 5th „Bocskai István” Infantry Brigade in the Defence Emergency Management System**

Absztrakt

Ma Magyarországon a katasztrófák elleni védekezés nemzeti ügy. Az, hogy a Magyar Honvédség a katasztrófavédelmi szervezetek mellett az egyik legfontosabb szereplővé vált az elhárítás, a védekezés és a mentés során, rengeteg munkának, fáradságnak az eredménye. A dolgozatban a szerző áttekinti a Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszer elemei és a Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandár munkacsoportjai alkalmazásának gyakorlati tapasztalatait, az előremutató lehetőségek felvetésével gondolatokat ébreszt a további fejlesztések, változtatások végrehajtásához. A dolgozathoz szükséges anyagok gyűjtése során nagymértékben támaszkodott a munkacsoportokat a terepen vezető parancsnoki állomány tapasztalataira és véleményére, melyet a személyes megbeszélések és a végrehajtott értékelések során gyűjtött be, valamint a szakterülethez kapcsolódó előjárói parancsok, szakintézkedések rendszerére. Az elemzések ennek tükrében a jelenlegi katasztrófavédelmi rendszert bizonyos tekintetben „alulnézeti” szempontból tekintik át, de ez lehetőséget biztosítanak a későbbi átfogó mélyebb értékelések vonatkozó szempontjainak megértéséhez is.

Kulcsszavak: Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszer, szolgálati út, katonai erő, katasztrófák elleni védelem, Magyar Honvédség, reagáló erő

Fekete János

313-334. old

Iskolák és óvodák védelme kettős rendeltetésű létesítmények alkalmazásával, illetve kitelepítéssel **Defense of schools and nursery schools with over-pressurization air-conditioning system and evacuation.**

Absztrakt

A szerző katasztrófavédelmi tanulmányai során egy különleges lakosságvédelmi módszerrel ismerkedett meg, melyet bemutatásra alkalmasnak talált. Az Egyesült Államok Oregon államában egy vegyi anyag gyár körzetében lévő iskolák és óvodák védelmét látják el ezzel a számunkra még ismeretlen eljárással. Ezt a módszert a mi fogalmaink szerint az elzárkózás és az óvóhelyi védelem kombinációjaként határozzuk meg.

Veszélyhelyzetben az iskola, illetve az óvoda épületei, vagy annak egy része szolgál óvóhelyként, amelyet felszereltek egy túlnyomást biztosító szellőző-levegőellátó rendszerrel. A tanulmányban a szerző e módszert próbálja beilleszteni a hazai védelmi eszközök, módszerek, eljárások rendszerébe. Áttekinti a felkészülés és a végrehajtás alapvető rendszabályait, illetve vizsgálja a megvalósítás anyagi hátterének lehetőségét is.

Kulcsszavak: iskola, óvoda, vegyi anyag-katasztrófa, kiürítés, kitelepítés, óvóhely, védelem, elzárkózás,

Ferencz Gábor

335-351. old

Az atomerőművekben történt rendkívüli események The incidents occurred in nuclear power plants

Absztrakt:

Napjainkban egyre többször lát napvilágot, olyan hír, mely szerint az atomerőművek által termelt energiát, valamilyen más – lehetőleg természetes – energiaforrás /szél, víz/ kiaknázásával kellene pótolni. Egyre több figyelmet fordítanak ezen természetes, nem környezetszennyező energiaforrások alkalmazására, mely figyelmet nagy valószínűséggel felerősíti a közelmúltban, Japánban történt fukusimai atomreaktor katasztrófája. A szakemberek vitatkoznak a kérdésen, sok érv szól mellette és ellene is.

Az atomerőművekben számos esetben történt már katasztrófa, melyek túlnyomó része az atomerőművek működésében fellépő üzemzavarnak, vagy valamilyen külső környezeti behatásnak köszönhető. Ez irányította rá a szerző figyelmét a témára, és inspirálta a dolgozat megírására. Ezt, a napjainkban sokat vitatott energiaforrást, az atomerőművek működését, elterjedését, a biztonságuk alapelveit mutatja be, továbbá, a 2003-ban Pakson történt üzemzavart.

Kulcsszavak: atomerőmű, eseményskála, biztonság

Gál Péter

352-366. old

A Technisches Hilfswerk szerepe a német védelmi rendszerben The role of the „Technisches Hilfswerk” in the German Defense system

Absztrakt:

A Technisches Hilfswerk, „Műszaki Segítségnyújtási Szövetség” (röviden THW) egy önkéntes szervezet a német védelmi rendszerben.

A világon azért egyedülálló, mert a benne dolgozók csupán 1%-a dolgozik teljes munkaidőben. A többiek teljes egészében alávetik magukat az éppen aktuális fő munkájuknak, mégis ott vannak a bajban, ha segíteni kell. Az egyik legfontosabb feladatuk az, hogy belföldön és bárhol a világon bevethetőek legyenek, ha egy súlyos katasztrófa történik. Azonnal segítséget tudnak nyújtani a bajbajutott országoknak, és az ott élő embereknek. Ez egy önkéntes polgárvédelmi szervezet, ahol jelenleg több mint 80.000 segítő vesz részt katasztrófa-elhárításban. A dolgozatban a szerző bemutatja a szervezet működését, és azt, hogy hogyan oldották meg a fiatalok képzését. Továbbiakban elemezi a szervezet hatékonyságát, és más szervezetekkel való együttműködését, mint például katasztrófavédelem, tűzoltóság, rendőrség és mentőszolgálat. Bemutatja a fiatal generáció, az utánpótlás megkeresésének és felkészítésének formáit is.

Kulcsszavak: THW, önkéntesek, német védelmi rendszer, nemzetközi együttműködés, lakosságvédelem, humanitárius

Gáti Ádám

367-388. old

Veszélyes anyagok azonosítási lehetőségei

Absztrakt

A veszélyes anyagok azonosításának nagy szakmai irodalma van, viszont olyan anyag kevés van, amely az írott dokumentációkat, valamint a VFCS-k és a VERIK rendszer alkalmazhatóságát összevontan, a gyakorlat oldaláról írja le, bemutatja azok használatának módjait, a belőlük kinyerhető információkat. A meglévő és fellelhető dokumentumokban nincs instrukció arra vonatkozóan, hogy mikor, melyiket és mire kell és lehet használni. A szerző rámutat arra, hogy a veszélyes anyagok általános bemutatásán kívül az összes azonosításra alkalmas jelölést ábrázolni, ismertetni kell, hogy ezeket felismerjék az elsődlegesen beavatkozók. Egy olyan jegyzetre van szükség, ami minden szükséges tudásanyagot magába foglal, és nem több helyről kell összeszedni az információkat. Erre vállalkozott a szerző, melyből kivonatot készített.

Természetesen a fentiek alapján megírt anyagnak feldolgozza a mai újításokat és fejlesztéseket egyaránt. Ebben a dolgozat terjedelménél fogva nem mutatja be az egész vertikumát a kérdésnek, de jó alapot jelent a későbbi kutatáshoz, munkához.

Kulcsszavak: veszélyes anyag, ADR, jelölések, írott azonosítók, számítógépes rendszerek, VFCS, VERIK.

Gödöllei Rita

389-408. old

A településrendezés szerepe a katasztrófák megelőzésében

Absztrakt

A katasztrófavédelem olyan komplex rendszer, amelyben a feladatok végrehajtása különböző szervek, szervezetek összehangolt tevékenységével valósul meg. Egyik fontos célkitűzésük, hogy megelőzzék a baleseteket, katasztrófákat, illetve, hogy csökkentsék azok hatásait. Ebben a településrendezésnek létfontosságú szerepe van. A településrendezési tervezés megfelelő eljárások kidolgozásával és azok hatósági alkalmazásával a tényleges katasztrófák megelőzésének hatékony eszközévé tehető. Az Európai Unió is figyelmet fordít erre, ezért a tagországokban a településrendezési tervezés nagyfokú autonómiát élvez. A településrendezési tervek végrehajtásának eredményeképp áttekinthető és rendezett helyzet teremthető a településeken, a területhasználatban, az infrastruktúra-rendszerek területi elrendezésében és a katasztrófák megelőzésében.

A dolgozatban a szerző ismerteti a településfejlesztés fogalmát, célját, feladatait, szempontjait, eszközeit, a településrendezési tervek egyszerűsített eljárási rendjét, és legfontosabb szempontjait. Kitér a településrendezés folyamatára, és a feladatok megvalósulását biztosító sajátos jogintézményekre, a törvényi szabályozás történetére, vizsgálja Magyarország várostípusait és a településrendezés alkalmazását.

Kulcsszavak: katasztrófavédelem, komplex rendszer, településrendezés, Magyarország várostípusai

Gregor György

409-427. old

A Magyar Rendőrség katasztrófavédelmi feladatokhoz való hozzájárulása, feladatai, ezek végrehajtása
The contributions, role and task's implementation of the Hungarian Police force in the field of the disaster defense

Absztrakt

Az ország és az állampolgárok, valamint a nemzeti javak védelme érdekében a világon mindenütt nélkülözhetetlen a katasztrófa elleni védekezés jogi szabályozása, melyben meg kell határozni egy olyan rendszer kialakítását, amely hatékonyan képes a katasztrófa elleni védekezés feladatainak a végrehajtására.

Jelenleg a hivatásos katasztrófavédelem helyi, területi és központi szinteken működik a közigazgatásban. A katasztrófák elleni védekezésben közreműködőként részt vesz szükség szerint a honvédség, a rendőrség, a mentőszolgálat, valamint a vízügyi hatóságok, a környezetvédelmi szervek, a tisztiorvosi szolgálatok, az önkormányzatok, és különböző karitatív szervezetek is. A veszélyhelyzet-kezelés tekintetében kiemelt jelentőséggel bír a tervekben foglaltak megvalósítása, a mentésben résztvevő szervezetek, hatóságok készenlétbe helyezése és aktivizálása, az elhárítás érdekében szükséges beavatkozások és a közvetlen kárelhárítás azonnali megkezdése, a kutatás – mentés megszervezése, mindehhez azonban szükség van a részt vevők összehangolt együttműködésére.

A szerző ebben a tanulmányban a hazai törvényi szabályozás alapján a Rendőrség feladatait tekinti át a katasztrófa elleni védekezés során.

Kulcsszavak: katasztrófa, katasztrófavédelem, együttműködés, Rendőrség feladatai

Hegedűs István

428-448. old

Tűzoltói beavatkozás személygépjárművek közúti baleseteinél, különös tekintettel a hibrid meghajtású gépjárművekre
Fireman intervention on vehicles of road accidents, with particular regard to hybrid electric vehicles

Absztrakt

A hibrid járművek megjelenésével egyrészt csökken a levegőszennyezés, kisebb a szennyezőanyag kibocsátás, másrészt egyre nagyobb az esélye annak, hogy közúton történő beavatkozások során találkozhatunk velük. Ha ezek a járművek jobban elterjednének, nagymértékben csökkenhetne, különösen a nagyvárosok légszennyezettsége, viszont egy esetleges közlekedési balesetnél a veszélyforrások miatt fokozottabb elővigyázatosságot, nagyobb felkészültséget igényel az ilyen esetek kezelése.

Ez a tanulmány röviden bemutatja mi az a hibrid technológia, milyen sajátosságai vannak a hibrid járműveknek, és ismerteti a közúti balesetknél történő beavatkozásokat, a beavatkozások során felmerülő veszélyeket, veszélyforrásokat. A beavatkozások során kiemelt figyelmet érdemlő mentési kérdéseket.

Kulcsszavak: hibrid, levegőszennyezés, közlekedési baleset, fejlődés, felderítés, beavatkozás, veszélyforrás

Hevér Enikő

449-466. old

A Rendőrség együttműködése más szervekkel az árvízvédelem során

Absztrakt

A Rendőrség elsődleges beavatkozóként a védekezés kezdetétől a végéig jelen van a rendkívüli eseménynél. Ellátja a rendkívüli állapotot, a megelőző védelmi helyzet, a szükségállapot, a veszélyhelyzetet elérő vagy el nem érő katasztrófa esetén a hatáskörébe utalt rendvédelmi feladatokat, továbbá közreműködik az államhatárt fegyveresen vagy felfegyverkezve átlépő személyek kiszorításában, valamint elfogásában és lefegyverzésében. A katasztrófák, azon belül is a természeti eredetű katasztrófák közé soroljuk az árvizet, amelyre a Rendőrség külön katasztrófa-kezelési protokollal rendelkezik. A rendőrség folyamatosan közreműködik a katasztrófavédelmi feladatok ellátásában. A szerző célja, bemutatni a Rendőrség általános feladatait a katasztrófavédelem során, abból is kiemelve az árvízvédelmet, valamint hogy a rendőri munkát. Ismerteti a szerveket, akik a felkészülés, végrehajtás és visszaállás időszakában a Rendőrséggel együttműködve végzik a védelmi feladatokat. További célja, hogy feltárja azon hiányosságok meglétét, melyek a mindennapokban korábban, vagy még a jelenben is hátráltatták, illetve hátráltatják a közös munka eredményességét.

Kulcsszavak: Rendőrség, katasztrófa, rendvédelmi feladatok, árvízvédelem, együttműködés

Jáger István

467-499. old

A kitelepítés, a kimenekítés és a befogadás logisztikai feladatai, a végrehajtás elvei és módszerei

The relocation of the Evacuation and reception logistics, implementation principles and methods

Absztrakt

A katasztrófák során gyakran nem oldható meg helyben a lakosság védelme, hanem szükség van a szervezett kitelepítésükre. A szerző vizsgálja a hazai katasztrófavédelmi rendszeren belül a távolsági mentés, illetve az ahhoz kapcsolódó logisztikai tevékenység alapelveit, módszereit és a végrehajtás metodikáját. Ennek érdekében ismerteti a végrehajtás jogszabályi háttérét, jogi szabályozást. Bemutatja a katasztrófa elleni védekezés struktúrájának ismertetésén keresztül a kitelepítés, a kimenekítés és a befogadás feladatainak végrehajtásáért felelősöket. Elemzi az életvédelem alapvető módjait katasztrófa helyzet idején, illetve értelmezi a távolsági védekezés fogalmát. Bemutatja a távolsági mentés dinamikus szakaszainak (kitelepítés, kimenekítés) gyakorlati végrehajtását, valamint rávilágít a távolsági mentéskor tisztázandó kérdésekre, és ismerteti a mentés alapelveit. Ezt követően tisztázza a befogadás és a lakosság visszatelepítésének végrehajtásának elveit és metodikáját, valamint kiemeli a lakosság tájékoztatásának fontosságát katasztrófa helyzetekben.

Kulcsszavak: távolsági mentés, jogszabályi háttér, életvédelem, szakalegységek, katasztrófavédelem, logisztika

Dr. Kiss Attila

500-525. old

A kórházak kiürítési rendje és feladatai katasztrófák során

Absztrakt

A kórházak kiemelt szerepet töltenek be az egészségügy rendszerében. A normál helyzetben ellátandó feladataik mellett katasztrófa-egészségügyi feladataik is vannak, különösen igaz ez a saját intézményüket érintő esetekre. A védelmi szakembereknek is kihívást jelent a kórházakban történt események kezelése. Az elmúlt években sajnálatos módon szaporodnak a kórháztüzek. Ezen tüzek rávilágítottak, rávilágítanak ezen intézmények létesítési hiányosságaira csakúgy, mint tűz esetén az életmentés nehézségére. Nemzetközi viszonylatban sincs jelentős tapasztalat az ezen épületekben történő beavatkozásról. Számos kérdés merül fel az oltási technikákkal, a kiürítéssel, a kórházfunkció fenntartásával kapcsolatosan. A szerző saját tapasztalatai alapján keresi a problémákat és a válaszokat kórháztüzek esetére. Véleménye szerint a jelenlegi jogszabályok nem fedik le a téma minden kérdéskörét, ezért a szerző igyekszik a hiányosságokat megvilágítani, próbál megoldást kínálni a felmerült problémákra.

Kulcsszavak: kórház, katasztrófa, tűz, beteg, kiürítés, menekülési útvonal

Kiss Béla

526-544. old

Az MH és a polgári védelmet ellátó szervek, szervezetek kapcsolata Relationship of the Hungarian Home Defence Force and civil protection supplied by the organization

Absztrakt

A katasztrófák felszámolásában résztvevő együttműködők között jelentős szerep jut a Magyar Honvédség bekapcsolódó egységeire. Az együttműködés számos kérdésre ráirányította a figyelmet, amit célszerű a jövőben elemezni. A dolgozatban arra a kérdésre keresi a szerző a választ, hogy milyen együttműködés van a Magyar Honvédség és a polgári védelmi feladatokat ellátó szervek között, bemutatja a szervezetek kapcsolatát a kezdetektől napjainkig, együttműködési területeit, módszereit és feladatait.

Kitér a civil-katonai együttműködés alapjaira, a katonai segítségnyújtásra humanitárius veszélyhelyzetekben és a Civil Veszélyhelyzeti Tervezésre (CEP), hiszen a sikeres és eredményes együttműködés elengedhetetlen alapfeltétele a megfelelő szakmai tervezés és vezetői irányítás. Ezt követően először a MH katasztrófavédelmi rendszerét, annak polgári védelmi rendeltetését és készenléti csoportjait mutatja be. Párhuzamot von és közös kapcsolódási pontot keres a HKR és az országos katasztrófavédelmi rendszer felépítése, feladatrendszer és alkalmazhatóságának szempontjaiból. Rávilágít a MH és a katasztrófavédelmi szervek együttműködésére és azok szakmai tapasztalataira. Bemutatja a MH és a polgári védelmi szervezetek és szervek kapcsolatát napjainkban és javaslatokat fogalmaz meg az együttműködés formáira.

Kulcsszavak: Együttműködés, Magyar Honvédség, katasztrófavédelem, CEP, HKR.

Kónya Pál

545-565. old

A vízellátás és víszállítás elméleti és gyakorlati kérdései katasztrófahelyzetekben Theoretical and practical issues of water supply and water transportation in disasters

Absztrakt

A megfelelő mennyiségű és minőségű víz nélkülözhetetlen a földi élethez, különösen igaz ez a katasztrófák során. A katasztrófahelyzeti vízellátás, víszállítás feladatai meglehetősen szerteágazóak, és a védekezés valamennyi szakaszát felölelik. A tanulmány a vonatkozó nemzetközi és hazai szabályzók feldolgozásával kíván átfogó képet nyújtani a katasztrófahelyzetekben felmerülő vízellátás feladatainak megszervezéséhez. A téma aktualitását a gyakori, és különböző katasztrófahelyzeteken kívül a Föld lakosságának növekedése is adja, hiszen az élet fenntartásához elengedhetetlen a megfelelő mennyiségű és minőségű víz. Kevés olyan átfogó jellegű magyar művet lehet találni, mely összefoglalja a katasztrófák elhárítása során jelentkező vízellátási, és víszállítási feladatok elméleti és gyakorlati kérdéseit, így jelen tanulmány megírásának egyik célja, hogy ezen kérdéseket rendszerezett módon bemutassa a szerző. A téma kifejtése során röviden kitér a víztisztítás mobil eszközeire, módjaira, illetve a víszállítás során használt főbb eszközök bemutatására is.

Kulcsszavak: víz, ivóvíz, vízellátás, víztisztítás, katasztrófa, szállítás

Kökényesi Antal

566-586. old

A Repülőtéri Polgári Védelmi Parancsnokság bemutatása

Absztrakt

„A polgári védelem, mint feladatrendszer, a társadalom önvédelmi reflexe” – mondják a szakemberek. E feladatok ellátásában az állami szervek mellett az állampolgárok, a gazdálkodó szervek, önkormányzati intézmények és szervezetek is részt vesznek. Ebben a tanulmányban a Repülőtéri Polgári Védelmi Parancsnokság (RPVP), mint munkahelyi polgári védelmi szervezet kerül bemutatásra. Az RPVP példáján keresztül ismerteti a szerző egy munkahelyi polgári védelmi szervezet különös viszonyait, sajátos kapcsolatát a munkáltatóval. Bemutatja a munkahelyi polgárvédelmi szervezetek létrehozását és feladatait, valamint a csekély főállású munkavállalóval bíró Budapest Airport Repülőtéri Polgári Védelmi Parancsnokság munkáját gyakorlati megközelítésben. A munkahelyi polgári védelem e speciális képviselője mindennapi munkavégzésének ismertetésével képet kíván adni a munkahelyi polgári védelemről

Kulcsszavak: Repülőtéri Polgári Védelmi Parancsnokság, Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, munkahelyi polgári védelmi szervezet

Kulcsár Ágnes

587-606. old

**Szabolcs-Szatmár-Bereg megye katasztrófa-veszélyeztetettsége és
védelmének időszerű kérdései**

**Disaster-exposure of Szabolcs-Szatmár-Bereg county
and the topical issues of its defence**

Absztrakt

Hazánkban minden tájegységnek más és más a katasztrófa-veszélyeztetettsége, más és más feladatra kell készülni az ottani védelmi rendszereknek. Ebben a konferenciánkban a szerző a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét legnagyobb mértékben fenyegető katasztrófa típusokat mutatja be, kiemelt figyelmet fordítva az ár- és belvízi veszélyeztetettségre, valamint a vegyi üzemek és a veszélyes áruk szállításából eredő kockázatokra. A tanulmány első fejezeteiben ismerteti a katasztrófa típusokat, melyek alapján beazonosíthatóak a megyére jellemző veszélyhelyzetek. Ezt követi a hazai katasztrófavédelem bemutatása, a hivatásos és nem hivatásos szervek felsorolása. A magyarországi szabályozás rendszerének bemutatásánál kiemeli a települések polgári védelmi besorolásának jelentőségét. A megyére általában jellemző földrajzi, infrastrukturális és társadalmi viszonyainak vizsgálata után a tényleges veszélyeztettség bemutatása során először a természeti katasztrófák közül az árvizet és az ellene való védekezési lehetőségek megvalósulását kutatja, majd a belvízi fenyegetettséget, az azzal kapcsolatos teendőket.

Kulcsszavak: katasztrófa típusok, polgári védelmi besorolás, árvíz, belvíz, veszélyes áruk és anyagok

Kurinyecz Szilvia

607-629. old

**A minősített időszakok változásai az új jogszabályok tekintetében
(The sensitive periods of changes in the new legislation)**

Absztrakt

Az ország normál időszakban is jelentős erőfeszítéseket tesz a lakosság minden oldalú biztonsága érdekében. Különösen igaz ez azokban az esetekben, amikor a rendkívüli események olyan szintet érnek el, hogy minősített időszakot hirdetnek ki. A védelmi szakembereknek ismerniük kell ezeket az időszakokat. A szerző ebben tanulmányban a minősített időszakok jogi szabályozását és ezen időszakok működésének sajátosságait elemzi. Rámutat, hogy a minősített időszakokban jelentősen megváltoznak a normál időszaki jogok és kötelezettségek. Ezek szabályozásában elsődleges jogforrás Magyarország Alaptörvénye, a Hv. Törvény és a Kat. Törvény. A dolgozatban külön-külön elemzi a minősített időszakokat: rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, váratlan támadás, veszélyhelyzet eseteit és jellemzőit. Az egyes időszakok elemzése során kitér a minősített időszakok fogalmának, tartalmának tisztázására, a kihirdetés rendjére, módjára és a bevezethető intézkedésekre. Az elemzések alapot adhatnak ahhoz, hogy a későbbiekben konkrét esetek tükrében elemezze a szerző az egyes minősített időszakok kihirdetésének, megvalósításának tapasztalatait, problémáit.

Kulcsszavak: Rendkívüli állapot, szükségállapot, váratlan támadás, veszélyhelyzet, megelőző védelmi helyzet

Lőrincz Dalma

630-658. old

A kríziskommunikáció elméleti és gyakorlati kérdései a média aspektusából

Theoretical and practical issues and realization of disaster communication in the aspect of media

Absztrakt

A média által közvetített, esetleg túlzottan sokkoló híradások értékelése és valóságtartalma gyakran eltér a valós helyzettől és annak reális értékelésétől. Vannak olyan alapelvek, melyeket a hitelesség érdekében mind a katasztrófa-helyzetben kijelölt kommunikátornak, mind a mentésben részt vevőknek és mind a média munkatársainak be kell tartaniuk. A különféle katasztrófa helyzetek kezelésében nemcsak a műszaki feladatok a mérvadóak, hanem nagy szerepet kap a kommunikáció is. Ezen belül egyre nagyobb jelentőséggel bír a média-kommunikáció. A szerző vizsgálja a különböző katasztrófa-helyzeteket, elsősorban kommunikációs szempontból. Keresi azokat a sajátosságokat, amelyekkel a sajtó, a média és a katasztrófavédelmi szervek nagymértékben segíthetik vagy gátolhatják a mentési és helyreállítási munkálatokat, nem utolsósorban pedig befolyásolhatják a helyzettel kapcsolatosan kialakult társadalmi és lélektani jellemzőket. A kárt szenvedett lakosság és a média szervek véleményének összehasonlító vizsgálatával rámutat azokra a lélektani sajátosságokra, melyek együtt járnak az adott esemény kapcsán megtörtént kríziskommunikációval.

Kulcsszavak: katasztrófa, krízis, kommunikáció, híradás, lélektani sajátosságok, kommunikátor

Magyarfiné Kecskeméti Anita

659-681. old

A tömegrendezvények biztonsági kérdései Questions of the Mass Events

Absztrakt

A tömegrendezvények számtalan veszélyt hordoznak magukban. A könnyebbé váló közlekedés és a népesség növekedése miatt egyre több ember látogatja a különböző eseményeket, rendezvényeket. A sportmérkőzéseken, a tüntetéseken vagy a bevásárlóközpontokban nagy tömeg gyűlik össze. A híradások gyakran számolnak be arról, hogy ezeken a rendezvényeken sokszor emberáldozatot is követelő események alakulnak ki. A csoportos emberi magatartás egyik legkatasztrófálisabb megjelenési formája a pánik okozta, tömeges, fejvesztett menekülés. Ezt a viselkedést néha az életet veszélyeztető szituációk váltják ki, pl. tüzeset egy zsúfolt épületben, természeti katasztrófák stb., gyakran csak egy szó, egy rossz mozdulat. A szakemberek ugyan folyamatosan dolgoznak ki módszereket az ilyen szerencsétlenségek mértékének csökkentésére, de a tömeges események gyakorisága és mérete egyre nő. A szerző ebben a tanulmányban vizsgálta a tömegrendezvények fajtáit, a teendőket a rendezvény szervezésének és lebonyolításának különböző fázisában, különös tekintettel a tervezési feladatokra. Összegzi azokat a fontosabb kritikus pontokat és teendőket, amelyek tervezése és minden oldalú biztosítása nélkül nem lehet szavatolni a résztvevők védelmét.

Kulcsszavak: veszélyhelyzet, pánik, feladatterv, biztonságtechnika, tájékoztatás

Mayerné Puskás Mária

682-701. old

Az egészségügyi intézeti ellátás szervezési kérdései katasztrófák és tömeges balesetek esetén (kórházi katasztrófatervek) Organisational questions of health care institutions in cases of disasters and mass casualties

Absztrakt

A katasztrófák következményeinek felszámolásában központi szerepet játszanak az egészségügyi intézmények, amelyek az elmúlt években számos átalakuláson mentek keresztül (összevonásra kerültek, esetlegesen új szervezetek alakultak). Éppen ezért szükség van az intézetek katasztrófa esetén végrehajtandó feladatrendszerének áttekintésére, a meglévő, illetve bővíthető kapacitások felülvizsgálatára. A szerző bemutatja és elemzi a Honvédkórház katasztrófatervét, keresi az elméleti tervek és gyakorlati feladatok megvalósíthatóságának lehetőségeit, összefüggéseit. Vizsgálja a sürgősségi betegellátásra vonatkozó szabályok és a vonatkozó szakmai háttér megjelenését a honvédségi katasztrófatervekben. Ráirányítja a figyelmet arra, hogy konkrét, végrehajtható programmal kell rendelkezni a megelőzésre, a veszteségek mérséklésére vonatkozóan. Átfogó képet nyújt a tervezési folyamatokról, valamint ismerteti az egyes fázisok konkrét feladatait is.

Kulcsszavak: egészségügyi intézmények, kórházak, katasztrófaterv, Honvédkórház, megelőzés, veszteségek mérséklése

Medve Beáta

702-721. old

A Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok fluktuációs problémái

Absztrakt

Az önkormányzati tűzoltóságok állományában a hivatásos és közalkalmazott jogállásúak dogozók közül a hivatásos állományúak fluktuációs problémája a jelentősebb, hiszen a közalkalmazottak létszáma elhanyagolható, a 10 %-ot sem éri el. Az önkormányzati tűzoltóságokra jellemző, hogy gazdaságilag és személyügyi szempontból teljesen önálló egységet képeznek, ezért szűkebb hatáskörrel rendelkeznek (csak a tűzoltóságukra terjed ki), így a személyi állományváltozásra érzékenyebbek. A versenyszféra és a közszféra a fluktuációt másképp kezeli, másképp reagál rá, és más-más lehetősége adódik. A versenyszféra gyors és hatékony cserét hajt végre, addig a közszférát lassú és elhúzódó utánpótlás jellemzi. A tűzoltóságokon a munkahely elhagyást követően az utánpótlás biztosításának problémája rendszeresen hosszú ideig fennáll, kezelése bonyolult. A téma aktualitását mi sem tükrözi jobban, mint hogy, ez a kérdéskör a rendvédelmi szervek humán erőforrás szervezési osztályainak egyik leggyakrabban feltárt kutatási területe. Ugyanakkor tény, hogy 2012. január 1-vel – az állami tűzoltóvá válást követően -, nem tudjuk még, hogy a tűzoltóállomány hogyan reagál a változásra. A szerző a fluktuáció következtében elhúzódó hosszadalmas, és lassú utánpótlás hátterét kutatja. Magyarázatot keres, hogy milyen akadályok, és nehézségek állnak a háttérben. Rávilágít a problémás kérdésekre, és megoldást javasol ezek feloldására.

Kulcsszavak: önkormányzat, tűzoltóság, fluktuáció, utánpótlás

Molnár Robin

722-743. old

NATO CODRII 2011. Nemzetközi Gyakorlat bemutatása tűzoltói szempontból

NATO CODRII 2011 international Practice Introduction, in firemen aspect

Absztrakt

A NATO a katasztrófák elleni küzdelem segítségére gyakran szervez a védelmi szakemberek együttműködése hatékonyságát javító gyakorlatokat. A 2011. augusztus 28. és szeptember 1. között Moldáviában, 1300 résztvevővel megtartandó „NATO CODRII 2011” nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlaton húszfős csapat képviselte hazánkat. A nemzetközi következmény-kezelési gyakorlaton a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) veszélyhelyzetek során szükséges beavatkozásokat, műveleteket, tehát az ilyenkor adódó feladatok végrehajtását gyakorolták a csapatok. Az ilyen típusú gyakorlatok egyik célja azt kideríteni, hogy egy súlyos katasztrófa-helyzetben miként tudnak a tagállamok egymás segítségére lenni, illetve mely pontokon kell az együttműködést tökéletesíteni.

A gyakorlat alapvető célja többek között a nemzetközi segítségnyújtás összehangolása, a szomszédos országok közötti határátkelés megkönnyítését célzó együttműködés gördülékenyebbé tétele volt, továbbá az ENSZ Nemzetközi Kutatási és Mentési Tanácsadó Csoport (INSARAG) irányelveinek alkalmazása városi kutatás-mentésnél. A szerző bemutatja a NATO katasztrófa-elhárítási és segítségnyújtási alapelveit, valamint a szimulációs helyzetgyakorlatokat.

Kulcsszavak: NATO CODRII 2011, Moldávia, következmény-kezelés, Polgári Védelem, gyakorlatok, összehangolás, súlyos katasztrófa-helyzetek,

Nagy Gábor

744-759. old

A tűzoltóságok tűzoltási és műszaki mentési tevékenységével kapcsolatos jogszabály átalakításának szükségessége, folyamata, eredménye

Necessity of recast of the regulation on the fire fighting and technical rescue activity of fire services, its process and consequences

Absztrakt

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. Törvény 2012. január 01-i hatálybalépésével átalakul a hazai tűzvédelem rendszere. A tűzoltás, műszaki mentés ismét állami feladat lesz, a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok állami irányítás alá kerülnek. A tűzoltóságok tűzoltási, műszaki mentési tevékenységének szabályozása több más mentő-tűzvédelmet érintő jogszabállyal együtt megváltozik, átalakításra kerül. Ezen szakmai szabályzók felülvizsgálata különösen időszerű, hiszen a megjelenésük óta eltelt közel tíz év alatt jelentős fejlődés ment végbe az ipar, a közlekedés, az úthálózat, valamint a tűzoltó szakfelszerelések és tűzoltás-taktika területén. Mindezek együttesen indokolják a tűzoltóságok tűzoltási műszaki mentési tevékenységének szabályait meghatározó előírások vizsgálatát, megreformálását. A szerző bemutatja a jelenleg hatályos jogszabály átalakításának főbb lépéseit, indokait.

Kulcsszavak: tűzoltóság, tűzoltás, műszaki mentés, káreset, szabályozás

Nagy Sándor

760-776. old

**A 2010-2011 évi kül- és belterületi belvízvédekezés
tapasztalatai Szentes kistérségben
Experience of inland water defense, Szentes microregion (2010-2011)**

Absztrakt

A vizek kártételei elleni harc egyidős szinte az emberiséggel, már a kezdeti, ókori civilizációknál is megtaláljuk a vízszabályozás, - a keletkező és meglévő vizek kormányzására és visszatartására, a földművelés és állattenyésztés, vagyis az élet alapvető feltételeinek biztosítására - utaló nyomait. Nem csak az árvíz, de a belvíz elleni védekezés fontos feladata a védelmi rendszernek, hiszen például 2010-ben akkora csapadékmennyiség hullott hazánk területére, melyre 60 éve nem volt példa. A szentesi kistérségben akkora volt a kár, hogy a veszélyeztetettség besorolásához a Pálfai féle indexet nem is lehetett alkalmazni.

A szerző elemzi a belvíz-védekezés fontosabb kérdéseit, megelőzési lehetőségeit, rámutat arra, hogy mennyire fontos a tapasztalatok feldolgozása annak érdekében, hogy a következő hasonló méretű belvízhelyzetet már egy mindenre felkészült és az ismereteit hatékonyan alkalmazni tudó védelmi rendszer és védelmi szervezet kezelje.

Kulcsszavak: csapadékmennyiség, belvíz, Pálfai féle index, veszélyeztetettség besorolás, lakhelyelhagyás, mentés, vízkárelhárítás

Nagy Szilvia

777-794. old

**Az Exxon Valdez olajszállító hajó katasztrófája, tanulságai
Conclusions and disaster of Exxon Valdez oiltanker**

Absztrakt

Az Exxon Valdez olajszállító hajó a Prince Williams öbölből kihaladva 1989 márciusában egy jéghegynek ütközött, aminek következtében közel 40 millió liternyi olaj szabadult ki a hajótestből a tengerbe, ezzel hatalmas területet beszennyezve. Igazán csak ezen baleset bekövetkezése után figyelt fel az egész világ a tengeri olaj-katasztrófák felmérhetetlen következményeire. A bekövetkezett katasztrófa egyaránt érintette az élővilágot (flórát, faunát) és a halászat, gazdasági hanyatlás által az ott élő embereket is. A beavatkozó állomány és a „segítő kezek” számára nem voltak megteremtve a megfelelő feltételek így az állatok és a környezet mellett sokszor ők is ellátást igényeltek (akár több év elteltével is). A kárfelszámolás végeláthatatlan feladat, a kártérítés összege pedig felbecsülhetetlen.

A szerző e sajnálatos esemény bekövetkezését, a lefolyását, az okait vizsgálja. Elemzi a kárelhárítás, kárfelszámolás feladatainak megvalósítását, az bekövetkezett katasztrófa káros hatásait, a hosszútávon érzékelhető következményeket, a levonható tanulságokat.

Kulcsszavak: Exxon Valdez, olajszennyezés, ökológia, kárelhárítás, katasztrófa

Némedi Nándor

795-810. old

Katasztrófavédelmi feladatok, azok megvalósításának gyakorlata a NATO feladatrendszerében

Disaster management tasks, their implementation in practice of the NATO mission system

Absztrakt

A terrorizmus a XXI. század egyik legtöbbet szereplő és sokat vitatott fogalma, melynek kapcsán automatikusan a fejlődő országokra, az arab világra asszociálunk, holott a terrorizmus az Európai Unióban is él, és virágzik. A NATO kiemelt kérdésnek tekinti a terrorizmus elleni küzdelmet, ahogyan NATO-tagként hazánk is. A szerző szerint a terrorcselekmények rendszerint hasonlóak, okai és célkitűzései rendkívül különbözőek. Éppen ezért nem lehet egységes világméretű, vagy akár csak regionális mozgalomról beszélni, hanem olyan nemzeti keretek közt szerveződő, és ideológiai, politikai szempontból különböző formációkról, amelyek között gyakran tudatosan szervezeten, államhatárokon átnyúló együttműködés is kialakulhat. A szerző a dolgozatban azokra a kérdésekre keresi a választ, hogy milyen szerepe lehet Magyarországnak – mint NATO tagországnak – a terrorizmus elleni nemzetközi összefogásban, milyen a NATO szerepvállalása a nemzetközi terrorizmus elleni küzdelemben, a katasztrófavédelmi szakemberek valóban képesek-e felvenni a harcot a modern terrorizmussal, lehet-e tervezni a terroristák következő lépését, és mi a helyzet ezen a területen Magyarországon.

Kulcsszavak: Katasztrófavédelem, NATO, terrorizmus, együttműködés, nemzetközi összefogás,

Ócsai Gábor

811-832. old

Az erőforrások alkalmazásának kérdései az árvízi védekezés során

How and what resources to use for flood defence

Absztrakt

Hazánk katasztrófavédelmi kockázatait áttekintve egyértelművé válik, hogy abban kiemelt szerepet játszanak az árvizek, valamint a kártételeik elleni védekezés. A szakemberek egyik legvitatottabb, és legnehezebben szervezhető kérdésnek az erőforrások aktiválását és koncentrálását tartják. A szerző áttekintést ad arról, hogy milyen kockázatokkal is járnak az áradások, nem mennyiségi, hanem minőségi oldalról. Ezt követően megvizsgálja, hogy milyen erőforrások állnak a védekezés rendelkezésére, valamint az erőforrások alkalmazásának jellegzetességeit, előnyeit, hátrányait, hosszabb távú hatásait. Elemzi, hogy az árvizek milyen szerepet töltenek be a vízgyűjtő, mint összetett meteorológiai és ökológiai rendszer működésében, és hogy a jelenlegi árvízvédelmi rendszer erre milyen befolyással bír. Mindezek alapján javaslatokat fogalmaz meg mind a jogalkotók, mind az igazgatási, mind a vízügyi szakemberek részére a rendszer hatékonyabbá tételére, az erőforrások jobb kihasználása érdekében. Elképzelései szerint egyes javaslatok a többitől függetlenül, a rendszer teljes reformja nélkül is hasznosíthatóak, míg mások épp egy lehetséges reform irányát mutatják meg, összhangban a XXI. század és az Európai Unió elvárásaival.

Kulcsszavak: Árvíz, védekezés, erőforrások áttekintése, minőségi kockázatelemzés, felülvizsgálat, komplex rendszer

Óh András

833-849. old

Tűzoltói beavatkozás sajátosságai balesetet szenvedett hibrid gépjárművek esetében

Absztrakt

A tűzoltók ott vannak a mindennapjainkban, tüzet oltanak, mentenek balesetek során. A tűzoltásban résztvevőknek nem elég elsajátítani egy adott káreset során betartandó és alkalmazandó szabályokat, azokat folyamatosan frissíteni is kell. A technika gyors fejlődésének köszönhetően nap, mint nap jelennek meg olyan újítások, amelyek esetleges baleseténél a tűzoltóságnak új, speciális ismeretekre van szüksége a biztonságos beavatkozás érdekében.

A szerző a dolgozatban az egyik ilyen speciális technológiával, a hibrid meghajtású gépjárművek baleseti mentéséhez szükséges speciális ismeretekre hívja fel a figyelmet. A tanulmány első részében ismerteti az érvényben lévő jogszabályok figyelembevételével a tűzoltóság működését káresetkor. Kitér a gépjárművek balesete során betartandó szabályokra, illetve felszámolásának mozzanati sorrendiségére. Betekintést nyújt a hibrid autók sajátosságaiba és ismerteti a típus legfőbb technikai jellemzőit. A tanulmány utolsó részében pedig a hibrid járművek tüzesete és műszaki mentése során betartandó legfőbb szabályokat ismerteti. A tanulmány ajánlható minden beavatkozó tűzoltónak, aki szeretne megismerkedni a szokványostól eltérő beavatkozást igénylő hibrid járművekkel.

Kulcsszavak: biztonság, fejlődő technika, hibrid rendszer, sajátos módszerek, szakszerűség

Dr. Oskó Ildikó

850-864. old

Az egészségügy szerepe a védelmi feladatok ellátásában

Absztrakt

Napjainkban a biztonság szerepe felértékelődött társadalmunkban. A természeti és civilizációs veszélyek elhárítására komplex védelmi rendszer működik hazánkban. Mivel minden katasztrófa veszélyezteti a lakosság kisebb-nagyobb részének egészségét, vagy életét, a védelmi rendszer szerves része az egészségügyi ellátás is. Az erőforrások szűkülésével egyre fontosabbá válik e rendszer ismerete, a benne rejlő pozitívumok és hibalehetőségek kutatása.

E tanulmány összefoglalja a felkészülés, védekezés, helyreállítás időszakában szükséges egészségügyi feladatokat, és az ezeket végrehajtó szervezetek működését. A szerző rámutat, hogy az egészségügyben zajló átalakulás során a katasztrófa-egészségügy is több helyen átgondolásra szorul. Igazolja, hogy hatékony felkészülés és gyors ellátás csak a védelmi rendszer tagjainak széleskörű együttműködésével képzelhető el. Az együttműködésnek ki kell terjednie a kockázatalapú veszélyhelyzeti tervezésre és a helyreállítás időszakára is.

Kulcsszavak: természeti és civilizációs veszélyek, egészségügyi ellátás, védelmi rendszer, modernizálás, együttműködés

Pásztor Tamás

865-888. old

A biztonság értelmezése és a biztonságra ható veszélyeztető tényezők vizsgálata polgári védelmi szempontból

Explanation of the security and the examination of the threatening factors from the point of view of the civil defence

Absztrakt

Biztonság, ez a mindenki által ismert definíció a hétköznapi élet része, az életünk minden területén jelen van. A biztonság állandó változásban van, ugyanis amíg régi veszélyforrások és fenyegetések tűnnek el, addig folyamatosan újak jelennek meg. Ez egyben azt is jelenti, hogy a biztonság feltétele az, hogy a védelmi képesség nagyobb vagy egyenlő legyen, mint a fenyegetettség mértéke. A polgári védelem, mint eszmeiség, és mint feladatrendszer is, az egész lakosság megóvásával foglalkozik, ezért elsődlegesen nemzeti szinten értelmezi és szavatolja a biztonságot, hiszen a fő rendeltetése a lakosság és az anyagi javak védelme fegyveres összeütközés vagy katasztrófák során. A szerző polgári védelem szempontjából értelmezi a biztonság-fogalmat, meghatározza annak legfőbb jellemzőit és összetevőit. Ezt követően a nemzeti szintű biztonság megvalósítását szolgáló dokumentumokat bemutatva felvázolja azokat a konkrét, illetve lehetséges fenyegetéseket, amelyekre hazánk komplex védelmi rendszerének, és azon belül a polgári védelmének reagálnia kell.

Kulcsszavak: biztonság, polgári védelem, veszélyforrások, fenyegetettség, nemzeti értékek, dokumentumok, védelmi képesség

Pintér Sándor

889-912. old

Rendkívüli időjárási események típusai, következményei

Magyarországon

Types and consequences of extreme weather events in Hungary

Absztrakt

A globális felmelegedés káros hatásai Magyarország éghajlatában is egyre nagyobb változást, egyre több szélsőséges időjárási körülmény megjelenését eredményezik.

A felmelegedés következtében a térségünkre jellemző mérsékelt övi éghajlat mellett egyre gyakrabban jelennek meg a mediterrán övre jellemző időjárási viszonyok. A nálunk szokatlan, extrém időjárási körülmények számos olyan eseményt idézhetnek elő, melyek katasztrófavédelemhez vezethetnek, elég csak az elmúlt évek heves viharaira, a gyakori ár- és belvizekre, az extrém időjárási jelenségek váltakozására gondolni.

A szerző célja annak bemutatása, hogy mikor nevezhető Magyarországon szélsőségesnek egy időjárási körülmény, a szélsőségek milyen hatással vannak az emberi szervezetre és környezetre. Vizsgálja továbbá, hogyan lehet felkészülni a szélsőségekkel szembeni védekezésre, milyen normák követése ajánlott, valamint, hogy a polgári védelemnek/katasztrófavédelemnek milyen szerepe van a megelőzés és a védekezés területén.

Kulcsszavak: Globális felmelegedés, rendkívüli időjárás, katasztrófavédelem, extrém időjárás, szélsőséges időjárás, polgári védelem

Plósz Balázs

913-931. old

Az Amerikai Egyesült Államok Tűzvédelmi Rendszere Szervezeti felépítés, eszközök, különös tekintettel az OCFRD-re

Absztrakt

Minden ország törekszik arra, hogy olyan tűzvédelmi rendszerrel rendelkezzen, amely szerves része a nemzeti védelmi rendszernek, és képes hatékonyan szavatolni a lakosság tüzek elleni biztonságát. A szerző a tanulmányban célul tűzte ki, hogy bemutassa, hogy az Amerikai Egyesült Államok, miként oldotta meg tűzvédelmének az irányítását, és ez hogy helyezkedik el az állami rendszerben. Keresi azokat a pontokat, amelyek adaptálhatóak, követhetőek lennének a hazai rendszerek számára is.

Vizsgálja, hogy hogyan oldották meg országos illetve állami szinten a tűzvédelem irányítását, illetve a tűzoltóságok felügyeletét. Más rendszerek megismerése útján jobban átláthatjuk a saját rendszerünket is, könnyebben rávilágíthatunk annak hibáira. Különösen fontos ez az összehasonlítás napjainkban, amikor folyamatosak az átszervezések, szervezeti átalakítások. A megyei szintű irányításra koncentrálnak mutatja be a tűzoltóságokat, a szervezeti felépítésüket, a beosztásokat az országos szintektől kezdve egészen a helyi tűzoltóállomásokig és az ott használt eszközökig.

Kulcsszavak: Amerikai Egyesült Államok, tűzvédelem, szervezeti struktúra, hatékonyság, OCFRD

Ribár Károly

932-949. old

A Japán katasztrófa helyzet eskalációja, a nukleáris esemény polgári védelmi következményei

Absztrakt

A földrengések elsődleges hatása mellett másodlagos következményekkel is számolni kell. A 9-es erősségű földrengés önmagában is ritka és egyben igen súlyos esemény. Japánban egyidejűleg három katasztrófa is történt – földrengés, szökőár és ezek következményeként nukleáris katasztrófa is – a Fukushima Dai-ichi atomerőmű meghibásodása miatt. A japán katasztrófa bebizonyította, hogy a különböző típusú katasztrófák bekövetkezhetnek egyszerre, és felerősíthetik egymás hatását.

Ez a tanulmány összefoglalót ad a Japánt ért természeti katasztrófáról, a bekövetkezett nukleáris események polgári védelmi következményeiről. A földrengés-kárterületen végzendő feladatokról. A szerző a japán katasztrófa tükrében rávilágít, hogy a nukleáris biztonságot felül kell vizsgálni. Bizonyítja, hogy a legerősebb gazdasággal és legfegyvelmezettebb társadalommal rendelkező országok sem képesek felkészülni minden katasztrófára, illetve a katasztrófák minden következményére. Különösen igaz ez, ha azok egyszerre vagy rövid időn belül egymás után következnek be.

Kulcsszavak: természeti és civilizációs katasztrófa, földrengés, szökőár, cunami, atomerőmű, nukleáris biztonság, nukleáris események globális hatás, Fukushima

Rumbach Szabolcs

950-969. old

MH Szállító Zászlóalj üzemanyag-szállító tevékenysége a 2004. évi terrorista harctevékenység alatt

Absztrakt

A Magyar Köztársaság kormánya 2003 nyarán az Iraki Szabadság Hadművelet Nemzetközi Közép-dél hadosztály részeként az iraki hadszíntérre vezényelte az MH Szállító Zászlóaljat. A szerző 2004 tavaszán Ad Diwaniyah város Camp Echo táborba történő üzemanyag szállítási feladat végrehajtása során a szállító alegység parancsnokaként személyesen vett részt a műveletben, és a részvétel tapasztalatai alapján mutatja be az MH Szállító Zászlóalj tipikus feladatát, a szokásosnál szélsőségesebb, mégis tipikus viszonyok között. A konkrét feladat végrehajtásának bemutatása mellett ismerteti az alakulat hadszíntérre kerülésének körülményeit, hátterét, illetve az alakulat alkalmazásának viszonyait. Mindezek alapján javaslatokat fogalmaz meg mind a jogalkotók, mind a missziók felkészítését végző szakemberek részére a rendszer hatékonyabbá tétele, a szerzett tapasztalatok alapján kidolgozott, egyre hatékonyabb, biztonságosabb eljárások, módszerek alkalmazása érdekében.

Kulcsszavak: békefenntartás, Irak, MH Szállító Zászlóalj, terrorizmus, üzemanyag szállítás

Schmidt Petra

970-991. old

Az utóbbi idők extrém időjárási anomáliái, avagy a víz, mint hazánk szélsőséges felszínformáló ereje

Absztrakt

Az elmúlt 110 év 24 jelentős árvizéből 13 eset, a 28 rendkívül aszályos évéből 7 az utóbbi 20 évben fordult elő. A 2010-es év májusi-júniusi özönvízszerű esőzései idején a csapadék országosan csaknem a háromszorosa, egyes területeken csaknem az ötszöröse volt a sokévi átlagnak. Tény, hogy eddig is voltak természeti katasztrófák, már-már az elviselhetetlenség határait súroló hőmérsékleti csúcsok, ár-belvizek, de tagadhatatlanul valami az utóbbi időben megváltozott. Az intenzitásban, az előfordulás gyakoriságában és annak mértékében. Azonban a víz egy különös jelenség, mert egy azon évben képes ugyanazon területet elárasztani, majd pedig amikor szükség lenne rá, nyomtalanul eltűnni. Ár-belvíz és aszályosság tekintetében joggal nevezhető a víz, hazánk legnagyobb szélsőségének. A szerző a kutatásai során a ciklikus klímaváltozás felgyorsult folyamatának, kísérőjelenségeinek (mértékét, gyakoriságát) hazai hatásainak, (különös tekintettel a víz okozta természeti problémákra) tanulmányozását tűzte célul. További célként jelölte meg az ellenük való harc lehetőségeinek feltárását, a vízfelhasználás, folyószabályozás, vízviasztartás új aspektusból történő megvilágítását tűztem ki célul. Rávilágít arra az egyre növekvő környezeti problémára, melynek megoldása, csak és kizárólag a felkészülés időszakában oldható meg komplexen.

Kulcsszavak: extrém időjárás, szélsőség, áradás, aszály, klímaváltozás, vízfelhasználás, folyószabályozás, vízviasztartás

Somlai-Kiss András

992-1006. old

A TISZA Többnemzeti Műszaki Zászlóalj bemutatása különös tekintettel az árvízvédelmi szerepére

Absztrakt

Földrengések, pusztító szélviharok, tűzvészek, heves esőzések, árvizek, cunamik jellemzik az utóbbi évek híradásait, újsághíreit. A katasztrófák ott vannak a mindennapjainkban. A globális felmelegedés számlájára írandó természeti katasztrófák a világ minden pontján előfordulhatnak nap, mint nap. Nem kerülnek el teljes mértékben Európát, de a Kárpát-medencét sem. Magyarországon a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetek mellett a katasztrófák elleni védekezés egyik fő közreműködője a Magyar Honvédség, amely olyan képességekkel rendelkezik, amelyek sok esetben nélkülözhetetlenek a védekezés során. A szerző a tanulmányban bemutatja a TISZA Többnemzeti Műszaki Zászlóaljat (a továbbiakban TISZA TMZ), mely nemzetközi keretek között is képes segítséget nyújtani a jövőben folyóinkon levonuló árvizek elleni védekezési munkálatoknál. Bemutatja a Zászlóalj megalakulásának nagyobb lépéseit, ismerteti a felépítését, feladatait, képességeit a mentési munkálatok során, valamint röviden szemlélteti az ez év során végrehajtott Szőke Lavina 2011 gyakorlatot, összegezve a tervezés, szervezés tapasztalatait.

Kulcsszavak: katasztrófák, Kárpát-medence, Magyar Honvédség, TISZA Többnemzeti Műszaki Zászlóalj, együttműködés, árvízvédelem

Szilágyi Egon

1007-1030. old

A menekülési utak használhatósága kórháztüzek esetén How can we use emergency exits when the hospital burning

Absztrakt

A tűzoltók munkája a mindennapi rutinnal ellátható feladatok során is komoly tervezést, szervezést igényel. A speciális szerkezetű vagy rendeltetésű épületek tüze nagy kihívás számukra. Az elmúlt években nemzetközi vonatkozásban, és Magyarországon is kisebb – nagyobb méretű tüzesetek keletkeztek a kórházakban. Ezek a tüzek rávilágítanak azokra a sajátosságokra, melyek jelentősen megnehezítik az egészségügyi betegellátó intézményekben bekövetkezett tüzesetek felszámolását. Milyen sajátosságok lehetnek ezek? Például a kiürítési utak használhatósága, vagy a védett tűzszakaszba való menekítés lehetősége. A szerző ebben a tanulmányban a különböző tüzesetek példáin keresztül a beavatkozás és a megelőzés szemszögéből vizsgálja a menekülési útvonalak létesítésének szabályait és ezek gyakorlatban való használhatóságát.

A tanulmányban a kórházakban keletkezett tüzek és gyakorlatok alapján azt vizsgálja, hogy milyen szabályokat, óvintézkedéseket kell betartani az intézményben dolgozóknak, illetve az ott tartózkodóknak ahhoz, hogy a tűz megelőzése, illetve bekövetkezett tűz esetén a tűzoltás hatékony, és a menekülési utak használhatósága megfelelő legyen.

Kulcsszavak: Kórház, tüzeset, menekülés, tűzszakasz, tűzgátló ajtó, kiürítés

Szilágyi Gábor

1031-1055. old

A Rendőrség migrációs katasztrófák elleni feladatai a szerb-magyar határszakaszon

Gabor Szilagyi: The police's tasks against the migration catastrophes on the Serbian-Hungarian border

Absztrakt

Az Észak-Afrikai események, a gazdasági válság hatására megindult illegális munkaerő-áramlás ismételten rávilágított a migráció kezelésének fontosságára. A tömeges méretű migráció az esetleges „eltartás” problémáján túl a feketegazdaság, a kapcsolódó szervkereskedelem és emberkereskedelem, illetve terrorizmus reális veszélyét is magukban hordozzák. Hazánk Kárpát-medencében való elhelyezkedése, Híd-szerepe kapcsán nem zárható ki, hogy egy esetleges vándorlási hullám elérjen bennünket.

A migráció kezelése, a migrációs katasztrófák elleni küzdelem közösségi érdek. Felmerül a kérdés: megelőzhetőek az ilyen események, a védelmi szervek fel vannak-e készülve, illetve milyen segítő szerepet játszhat ilyen esetben a Rendőrség. A szerző a cikkben vázolja a Rendőrség migrációs katasztrófák elleni feladatait a szerb-magyar határszakaszon, bemutatja a migráció elleni küzdelem legfontosabb személyi és technikai rendszerét, illetve a fejlesztések lehetséges irányvonalát.

Kulcsszavak: illegális migráció, Európai Unió, schengeni övezet, zöldhatár, határátkelőhely, ellenőrzés

Takács J. Mátyás

1056-1070. old

A rendőrség szerepe a lakosság kitelepítésében, kimenekítésében katasztrófák során

The police's role in the expulsion of the population, evacuation during disasters

Absztrakt

A modern kor egyik legnehezebben elfogadható problémája, hogy az emberiségnél nagyobb „erők” is munkálkodnak a mindennapokban, mint az elmúlt időszakban előforduló ár- és belvizek, valamint a vörösiszap által okozott természeti katasztrófa, továbbá egyéb, szándékosan vagy gondatlanul, emberek által okozott krízishelyzetek. Ezek az események mind olyan szituációk, melyek megoldását a szervezetnek, amely elsősorban a váratlan, és nagy kárt okozó jelenségekre készül fel (katasztrófavédelem) kell koordinálnia, de nem önmagában, külső segítség nélkül kell megküzdenie. Az elmúlt időszakokban tapasztalhattuk, hogy a katasztrófavédelem a társszervek (elsősorban katonaság, tűzoltóság, és rendőrség) segítségével, egymással együttműködve sikeresen kezeli a problémákat. A szerző a tanulmány témájául a rendőrség kitelepítéssel, és kimenekítéssel kapcsolatos feladatainak elemzését, bemutatását, a felmerülő problémák összefoglalását választotta.

Kulcsszavak: katasztrófavédelem, rendőrség, kitelepítés, felkészülés, végrehajtás,

Tatár Pál

1071-1096. old

**A vasúti katasztrófák kezelésének rendje,
feladatai és tanulságai a szajoli vonatbaleset tükrében**

Absztrakt

1994. december 02.-án egy Nyíregyházáról Budapestre tartó gyorsvonat, a szajoli állomáson kisiklott, belerohant az állomás épületébe, és bekövetkezett a vasúti közlekedés egyik, sok áldozatot követelő nagy tragédiája. Az esemény bekövetkezése után a legfontosabb mentő egységek a helyszínre vonultak, a kórházak felkészültek a sérültek fogadására. Az eseményekből adódó feladatok széleskörű összefogást igényeltek. A meglévő, ismert jogszabályok akkoriban nem voltak alkalmasak a helyzet kezelésére, hiányosak voltak, így a mentést irányító vezetők helyzetfelismerése, határozott döntése, a beosztott állomány helytállása biztosította a sikeres életmentési munkákat, és a sérültek kimentését, ellátását. Egy ilyen esemény kapcsán felmerül a kérdés: mi történt azon a napon, mi minden befolyásolja egy adott helyzet kezelését, mit tettek jól a mentőerők, milyen tanulsággal szolgál egy vonatbaleset a védelmi rendszerek számára, milyen lakosságfelkészítési, veszélyhelyzet-kezelési tapasztalatokat gyűjtöttek az ott dogozók, milyen hatással volt ez az eset a település életére. Ez a tanulmány ezekre a kérdésekre keresi a választ.

Kulcsszavak: Szajol, vasútbiztonság, vasúti baleset, védelmi bizottság, mentőegységek,

Vadon József

1097-1110. old

**A nukleáris balesetek és a nukleárisbaleset-elhárítással összefüggő
feladatok**

**The nuclear, radiological accidents and tasks of nuclear-accident
avoidance and response**

Absztrakt

A világ egyre fogyó energiakészlete kapcsán egyre inkább fókuszba kerülnek azok az energiaforrások és előállítási módok, amelyek megoldhatják a következő évtizedek energiaproblémáit. A nukleáris létesítmények munkájának szükségességét sokan vitatják, mások alátámasztják. Napjainkban nem lehet nem számolni velük, ahogyan nem lehet kizárni ezeknek a létesítményeknek a baleseteit sem. Az ilyen események tapasztalatai tanulságul szolgálhatnak a hasonló esetek megelőzésében, kezelésében. A szerző tanulmányában a bekövetkező balesetek, katasztrófák sajátosságait elemzi. A szerző tanulmányában elemzi a csernobili katasztrófa következtében történt környezeti vonatkozás hatásait, illetve ezek felszámolására, megszüntetésére tett intézkedéseket. A szerző megállapítja, hogy az ilyen, és a napjainkban Japánban történt súlyos balesetek szerencsére igen ritkán fordulnak elő, de az ilyen jellegű katasztrófa kezelésének alapvető célkitűzése kell, hogy legyen egy olyan komplex védekezési rendszer megteremtése, amely a rendelkezésre álló erőforrásokat a lehető legnagyobb hatékonysággal képes hasznosítani az állampolgárok életének és anyagi javainak megóvásában.

Kulcsszavak: természeti katasztrófa, radiokatív szennyezettség, terjedés, nukleárisbaleset-elhárítás, felezési idő

Anda György

1111-1132. old

**A Rendőrség minősített időszakos működésének szabályozása
Control of the police qualified period operation**

Absztrakt

Hazánk komplex védelmi rendszerét folyamatosan, működésben tartja az időről időre bekövetkező, rendkívüli események sokasága. A rendkívüli események gyakran olyan intenzitásúak vagy jellegűek, hogy a minősített időszakok elrendelésének szükségessége bármely időpontban bekövetkezhet. Magyarországnak alapvető érdeke fűződik a komplex védelmi rendszerének kialakításához és a rendszer egészének és minden egyes rész elemének – így a rendőrség – hatékony működéséhez. A rendszer minden elemének ismernie kell a minősített időszakok sajátosságait, és fel kell készülnie a jogszabályokban rájuk ruházott feladatok teljesítésére mind erő-eszköz, mind feladat-végrehajtási módszerek vonatkozásában. A tanulmányban elemzésre és bemutatásra kerül a hatályos jogi szabályozás alapján a minősített időszakok rendszere, azok fajtái, a Rendőrség minősített időszakokban való szervezeti felépítése, feladatai. A tanulmány vizsgálja, hogy a hatályos szabályozás megfelelő módon biztosítja-e az általános rendőri feladatok ellátására létrehozott szerv minősített időszakos működését, rámutat a problémákra, amelyek területén a jövőben változások válhatnak szükségessé.

Kulcsszavak: komplex védelmi rendszer, rendkívüli esemény, rendőrség, minősített időszakok

Bartók Dávid

1133-1147. old

**Szabolcs-Szatmár-Bereg megye árvízi védekezésének
változásai 2001-től napjainkig
Changes of flood defence in Szabolcs-Szatmár-Bereg
County from 2001 – present**

Absztrakt

A Magyarországon élők mind tisztában vannak az évről évre jelentkező árvízi fenyegetettséggel. Ez a fenyegetettség ösztönzi mind az ország, mind a megyék vezetését arra, hogy megtegyék a szükséges óvintézkedéseket a katasztrófa elkerülésére a lakosság védelme érdekében. Ezt tehetik többek között törvényi szabályozással, az előrejelző rendszerek fejlesztésével, szakemberek képzésével, vagy szükségtározók létesítésével. A szerző a tanulmányban – az elmúlt 10 éves periódust vizsgálva – bemutatja, hogy melyek azok a szabályozások, beruházások, rendszerek, amik a hozzájárultak a megelőzéshez, a védekezéshez és a helyreállításához. Melyek azok a tervek, amelyek 2001-ben még csak papíron léteztek, mára pedig Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, és országsszerte is, gyakorlati valójukban hozzájárulnak az előbb említett tevékenységekhez. Részletesen bemutatja a Felső-Tiszai vízrajzi távmérő rendszert és az észlelőhálózatot, mivel ezek képezik a címben megjelölt megye árvízvédelmének fő vonalát. Fontosnak tartotta röviden áttekinteni a megye árvízi védekezésének történelmi vonatkozásait valamint, hogy melyek azok a sajátosságok, amelyek kiemelt szerephez jutnak a megelőzésben, védekezésben.

Kulcsszavak: árvíz, előrejelző rendszer, szükségtározók, Felső-Tiszai vízrajzi távmérő rendszer, észlelőhálózat, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, megelőzés, védekezés

Bodó Szabolcs százados

1148-1170. old

A Magyar Honvédség polgári védelmi feladatai civil defense tasks of the hungarian defence forces

Absztrakt

A Magyar Honvédség számos esetben és helyszínen tevékenykedett polgári védelmi vagy katasztrófavédelmi szervezetekkel közösen katasztrófavédelmi feladatokban, de nem voltak mindig egyértelműek az együttműködés és a feladatelosztás keretei. A szervezet folyamatosan felülvizsgálja e tevékenységét, és a tapasztalatokat összegezve lépéseket tesz a hatékonyság növelése érdekében. A Magyar Honvédség rendszerének átalakulása a katasztrófa-védekezéssel kapcsolatos feladatrendszereket is érinti. A Ludovika Zászlóalj, 2011. 02. 01.-i megalakulását követően például, ki kellett dolgozni számos hadműveleti tervet, amelyhez a különböző jogszabályok beszerzésére, elemzésére és összegzésére is sort kellett keríteni. Ezek között kiemelten szerepelnek az együttműködés kérdései, a katasztrófák felszámolása során a Magyar Honvédség szerepe. A szerző célul tűzte ki a Magyar Honvédség polgári védelmi és katasztrófavédelmi feladatainak elemzését, összegzését. Bemutatja a Magyar Honvédségben alkalmazott Katasztrófavédelmi Alkalmazási Terv rendeltetését, célját, és a tervben megfogalmazott feladatokat, azok végrehajtásának módját.

Kulcsszavak: katasztrófavédelem, Magyar Honvédség, katasztrófa, polgári védelem

Borbély Zoltán

1171-1201. old

A súlyos tömeges sérüléssel járó közúti, közúti-vasúti balesetek esetén történő beavatkozások és azok eljárási rendje

Interventions in case of mass injury road and rail accidents and their procedural rules

Absztrakt

A közúti közlekedés biztonsága nem egyszerűen egyike a fontos társadalmi problémáknak, hanem az egész társadalom ügye. Európa útjain évente kb. 30.000 ember hal meg közúti baleset következtében. Magyarországon átlagosan félóránként történik személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset, mindennap két-három embert hiába várnak haza, mert közlekedési esemény áldozatává vált. Ez a társadalom számára az emberi tragédiákon túl, hatalmas gazdasági terhet is jelent. A szerző a tanulmányban bemutatja a különösen súlyos, tömeges sérüléssel járó közúti, közúti-vasúti balesetek esetén szükséges teendők végrehajtását, azok helyes eljárási rendjét. Ismerteti a jogszabályi háttérrel, és annak főbb részelemeit. Vákolja továbbá az egymásra épülő feladatrendszert. Igazolja, hogy az érintett szervek helyes eljárási renddel hatékonyabban, illetve eredményesebben tudják végezni a kárfelszámolási tevékenységet. Az eseményekről szóló korrekt és szakszerű tájékoztatás biztosítása a lakosság, a sajtó és a hozzátartozók részére rendkívüli jelentőséggel bír, ezért foglalkozik a tömegtájékoztatással, és részletezi a balesettel kapcsolatos háttérfeladatok végrehajtásában való közreműködés kérdéseit.

Kulcsszavak: tömegszerencsétlenség, jogszabályi háttér, közlekedési balesetek, együttműködés.

Deméné Völgyi Erika

1202-1222. old

Az életvédelmi létesítmények (Budapest)

Absztrakt

Hazánkban a veszélyek és kockázati tényezők nagyobb részben ismertek. A klasszikus értelemben vett háborús fenyegetettséggel (fegyveres összecsapás, polgárháború, belviszályok) nem számolnak a védelmi szakemberek. Főbb veszélyt a hazánkra leginkább jellemző árvizek, belvizek és rendkívüli események jelentik. Jelentős figyelmet és védelmi felkészülést igényelnek a környezeti- és egészségkárosító anyagokat előállító, felhasználó és tároló üzemek, valamint az ilyen anyagok szállítása, megsemmisítése, hiszen annak ellenére, hogy egyértelmű a térségben, egy adott területen (telep, gyár) való jelenlétük, azaz nem váratlanul kerülnek oda, de amennyiben ellenőrizetlenül kerülnek a környezetbe, akkor egészségkárosító hatásuk súlyos és hosszan tartó következményekkel jár. A tanulmány célja, hogy tájékozódjunk a tényekről, felmérje, elemezze a lehetőségeket, az aktuális helyzetet. Elemzi, hogy van-e esély a katasztrófákat túlélni. Vizsgálja, hogy milyen lehetőségeink vannak egy nagyvárosban. Mi a helyzet légópincékkel, a védekezésre és menekítésre alkalmas természetes, illetve mesterséges létesítményekkel. Felveti a kérdést, hogy a szükségnek és a törvényeknek is megfelelően képesek vagyunk-e reagálni adott szituációban? Vizsgálja, hogy a lakosság tisztában van-e az életmentő információkkal és birtokolja-e a képességet, mellyel megóvhatja saját és társai életét?

Kulcsszavak: katasztrófa, veszélyes anyagok, balesetek, globális hatás, védekezés, légópince, életmentő információ,

Derzsy Péter

1223-1239. old

A Kolontár külterületén bekövetkezett iszaptározó gátszakadása miatt foganatosított védelmi intézkedések The slurry reservoir dam burst occurred Kolontár outskirts of security measures taken

Absztrakt

2010. október 4-e fekete nap volt a Magyarország történetében. A szeles, hűvös, de napsütéses hétfő átlagos hétköznapi indult a 750 lelkes Kolontár, az 5000 fős Devecser és a festői fekvésű 400 fő lakta Somlónásárhely lakosai számára. Sorsukat egy kis vízfolyás, a mindhárom településen átfolyó Torna patak medre kötötte össze, és a Kolontár fölött évtizedek óta működő hatalmas iszap-zagytározó. Az a fenyegető építmény, ami ezen a napon családok tucatját döntötte gyászba, emberek házait tette másodpercek leforgása alatt nincstelen földönfutóvá. A szerző a mentés, kárelhárítás, vagyonsvédelem oldaláról próbálja megvilágítani a páratlan tragédia összefüggéseit, hiszen mint a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatója elsőként láthatta kollégáival a rettenetes pusztulást. A bűnügyi felderítés tevékenységet - a kriminalisztika íratlan szabályát betartva - nem érinti. Elemzi a katasztrófa megértéséhez szükséges fogalmakat, előzményeket, technológiai rendszereket, céginformációkat, mindezt térben és időben a mentési-kárelhárítási munkát végzők tevékenységével párhuzamba helyezve.

Kulcsszavak: Kolontár, vörösiszap, ipari és - környezeti katasztrófa, polgári védelem,

Fazekas László

1240-1265.old

Polgári védelmi feladatok a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben

Absztrakt

Napjainkban a polgárvédelmi, katasztrófavédelmi feladatok aktualitásukat élik. A településeken élő lakosság védelme alapvető fontossággal bír, de nem lehet elhanyagolni a zárt jellegű intézetek védelmét sem. Ezek jellegéből, alapfeladataikból, a fogvatartott állomány összetételéből következik, hogy a feladat összetettebb, mint például egy település területén, hiszen a fogvatartottak őrzését, a bekövetkezett rendkívüli esemény felszámolása, a következmények megszüntetése, a normál működés visszaállítása során is biztosítani kell. A szerző a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet példáján keresztül kitér Szolnok város veszélyeztettségére, a lehetséges veszélyforrásokra.

Bemutatja az intézet védelmi terveit, a fogvatartottak és a munkatársak felkészítését a veszélyekre és az ezzel kapcsolatos feladatokra, a polgárvédelmi oktatás rendszerét. Bemutatja a védelmi tevékenységben résztvevő szervezeteket, azok feladatait. Vizsgálja, hogy a rendelkezésre álló eszközök mennyisége és minősége megfelelő-e egy komolyabb külső esemény okozta károk elhárítására, a dolgozók és a fogvatartotti állomány megvédésére.

Kulcsszavak: büntetés-végrehajtás, polgári védelem, együttműködés, felkészítés, megelőzés, elhárítás, felszámolás, helyreállítás.

Gárgyán Hajnalka

1266-1283. old

A Rendőrség polgári védelemhez kapcsolódó minősített időszakai, különös tekintettel az illegális migrációra és az államhatáron átnyúló bűnözésre

The Police Civil defense-related qualified periodic tasks, particularly with regard to illegal migration and the state of cross-border crime

Absztrakt

Sokak számára ismert a tény, hogy a határainkon nagyszámú illegális migráns tartózkodik, akik csak arra várnak, hogy valamilyen módon átlépjék a schengeni határt, bejussanak az Unió területére. A Szabadka peremétől csak pár száz méterre elterülő erdő például egyre növekvő nomád menekülttáborra válik, amit már az embercsempészek is ismert „megállóként” tartanak számon. Az illegális migráció olyan veszélyeztető tényező, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni, és mind a védelmi szakembereknek, mind a döntéshozóknak készülniük kell rá. A tanulmányban a szerző a hatályos jogi szabályozás alapján elemzi, összehasonlítja a polgári védelemhez és a Rendőrséghez kapcsolódó feladatokat az illegális migráció tekintetében, az ezzel járó problémákat, valamint a migrációs jelenségből adódó további büncselekmények kialakulását. Vizsgálja a minősített időszakokra vonatkozó polgári védelmi és rendőrségi feladatokat. Felhívja a figyelmet az ezzel kapcsolatos polgári védelmi feladatok fontosságára a Rendőrség keretein belül, és ismerteti a szervezet ezzel kapcsolatos tervezési tevékenységét, végrehajtási gyakorlatát.

Kulcsszavak: Határhelyzet, tömeges migráció, rendőrség, egészségügyi veszélyek

István László

1284-1305. old

**A polgári védelmi feladatok a 2001. évi vásárosnaményi árvízi
katasztrófa során**

**Examination of civil protection duties, 2001 Vásárosnamény's flood
disaster of a case study within the framework**

Absztrakt

A víz létfontosságú, életünk alapfeltétele, de akár katasztrófát is okozhat, hiszen hazánkban sok, fokozottan árvíz-veszélyeztetett terület van. Ilyen Szabolcs-Szatmár-Bereg megye is. Az itt lakó embereknek évente szembe kell nézniük az áradásokkal, menekülni és védekezni kell. Vásárosnamény és térsége földrajzi sajátossága, hogy elsősorban a vízgyűjtő rendszer állapota miatt a természeti katasztrófák közül az árvízi elöntések bekövetkezésére számítani kell. A megye védelmi rendszere felkészült erre a tényre, folyamatosan készenlétben tartja a szükséges erőket, eszközöket. A szerző bemutatja a polgári védelem árvízvédelmi feladatait Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében, illetve a Vásárosnaményi kirendeltség területére vonatkozólag. A megyei rendszert és a védelmi feladatokat a 2001-es évben, az egyik legnagyobb árvíz során kialakult helyzet tükrében elemzi. Bemutatja és értékeli a jogi szabályozásnak megfelelően végrehajtott intézkedéseket és azok hatékonyságát.

Kulcsszavak: árvíz, árvízvédelem, polgári védelem, Vásárosnamény, kitelepítés, befogadás, életvédelem

Katona Ágnes

1306-1322. old

Kritikus infrastruktúra védelem a globális kihívások tükrében

Absztrakt

Az utóbbi években szinte nem múlt el nap, hogy a különböző tudósítások közt ne szerepelt volna valamilyen megdöbbentő hír, ami a világban vagy hazánkban lezajló katasztrófákról tudósított volna. A természet erői mellett gyakran fordul elő emberi gondatlanság, az ismeretek hiányára vagy egyszerűen szándékosság hatására kialakuló helyzet, állapot is. Ezek a katasztrófák sok emberéletet követelhetnek és jelentős anyagi károkat okozhatnak. A létfontosságú infrastruktúrák terrorcselekményekkel, természeti katasztrófákkal – főleg a globális éghajlatváltozás okozta természeti csapásokkal és balesetekkel – szembeni védelme érdekében fontos, hogy az infrastruktúrák működésének megzavarása vagy manipulálása a lehetséges mértékben rövid, kivételes, kezelhető és földrajzilag lehatárolt legyen, valamint a lehető legkevésbé veszélyeztesse hazánk és az állampolgárok jólétét. A szerző bemutatja a Magyarország katasztrófa-fenyegetettségét, annak mértékét, a várható környezeti hatásokat, azok intenzitását. Ismerteti a katasztrófavédelem kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos feladatait, lehetőségeit, melyet elsősorban a hazai szabályozás alapján építet fel. Igyekszik bizonyítani, hogy a megváltozott éghajlati körülmények okozta katasztrófák hazai kritikus infrastruktúrákra gyakorolt hatása kapcsán kialakult helyzetekre való felkészülésben a védelmi rendszereknek és az állampolgároknak még vannak teendői.

Kulcsszavak: globális kihívás, kockázat, kritikus infrastruktúra, védelem, katasztrófa

Pallagi Ádám

1323-1347. old

A klímaváltozással kapcsolatos katasztrófavédelmi feladatok Disaster tasks of climate change

Absztrakt

A globális klímaváltozás olyan problémakör, amelyhez hasonlóval az emberiség még nem találkozott. A szakemberek megoszlanak, hiszen sokan vitatják, még többen elfogadják. Az tény, hogy a szélsőséges időjárási események gyakran nehéz helyzet elé állítják a védelmi szakembereket és a lakosságot is. Az úgynevezett hagyományos tűz-, polgári védelmi- és katasztrófavédelmi feladatok mellett a már nem túl távoli jövőben, komoly kihívásokkal kell szembenéznünk. Ezek közül kétségkívül kiemelkednek a klímaváltozás biztonsági, katasztrófavédelmi kérdései. A szerző rámutat, hogy a klímaváltozás okai, folyamatai és problémaköre nincsen még tudományosan teljesen feldolgozva. A globális, nemzetközi szinten, amelyet a kiotói folyamat jellemez markánsan, és amely a felkészültségi elven nyugszik, jól látszik, hogy már nem elégség a káros kibocsátások és hatások csökkentésével foglalkozni. Nemzetközi és nemzeti szinten is erősíteni kell a kárenyhítő, alkalmazkodási és veszélyhelyzet-kezelő kutatásokat, olyan módszerek kidolgozását, amelyek lehetővé teszik a lakosság védelmét és önvédelmét ezekkel a hatásokkal szemben. Bemutatja a korábban meghirdetett VAHAVA projekt eredményeit, Bemutatja és összegzi a VAHAVA projekt folytatásaként elvégzett kutatási eredményeket, különös tekintettel a nemzetközi fogalmakkal alkotott logikai kifejezések és definíciók fogalomtárának elkészítésére.

Kulcsszavak: globális klímaváltozás, veszélyhelyzet-kezelés, kutatások, VAHAVA Projekt, fogalomtár

Prohászka Petra

1348-1368. old

A csatornarendszerek karbantartásának szerepe, problémái a belvíz és árvíz elleni védekezésben Dabas városban

Absztrakt

A szakemberek egyöntetű véleménye, hogy a helyi vízkárok jelentős része e települések rendezetlen víz- és csatornarendszerei kapcsán alakulnak ki. A vízelvezető rendszerek karbantartatlansága és a kiépítetlenség árvizek és belvizek kialakulásához vezet. Ez olyan általános probléma, mely évszaktól függetlenül aktuálissá válhat. A belvizek kezelésének problémái között is gyakran hallhatunk az elvezetési kérdésekről. Magyarországon a vízelvezetés problematikája szinte minden megyében kivétel nélkül jelen van, egy település problémájának elemzése, a problémák megoldására hozott intézkedései másoknak is hasznosak lehetnek. A szerző Dabas Város gyakorlatán keresztül mutatja be, hogy hogyan hatnak érdekek és ellenérdekek az árvízvédelmi feladatok megoldásában, milyen következményei lehetnek az érdekellentéteknek. Szerencsére Dabas az országos átlaghoz képest jó helyzetben van, a földrajzi fekvéséből adódóan a belvíz és az árvíz veszélye közvetlenül nem fenyegeti, azonban közvetett módon itt is számolnunk kell azzal, hogy adott esetben szükségessé válhat a védekezés. Különböző megoldási javaslatok ismertetésével próbálja érzékeltetni, hogy milyen módon érhetők el kompromisszumok, hogyan lehet fokozni az ár- és belvívészdelmi munka eredményességét.

Kulcsszavak: érdek, csatorna, intézmények, megoldás, árvíz, belvívészdelmi

Puskás Noémi

1369-1403. old

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. Honvédelmi, polgári védelmi és katasztrófavédelmi tevékenysége Hungarian Public Road Nonprofit Private Limited Company defense, civil defense and disaster management activities

Absztrakt

A Magyar Közút Kht. Az alapítási célkitűzéseiben meghatározott mindennapi feladatainak ellátása mellett közreműködik a védelmi feladatokban is. Eszköz- és gépparkja alkalmassá teszi a rendkívüli eseményekben való részvételre. A Kht. Ezeknek a feladatoknak akkor tud maradéktalanul eleget tenni, ha a felkészülése tervszerű. A védelmi tevékenységnek ellátása a védelmi felkészítés feladatainak tervszerinti végrehajtásával, valamint szükség esetén – az Alkotmányban meghatározott kihirdetett rendkívüli helyzetekben, vagy a katasztrófák okozta veszélyhelyzetekben – a védekezési és kárelhárítási tevékenység irányítására létrehozott operatív munkacsoportok működtetésével valósul meg. A szerző bemutatja a szervezetet, és részletezi a Központi Operatív Munkacsoport és a megyei Operatív Munkacsoportok feladatait a katasztrófavédelem különböző időszakában. Részletesen kitér a szervezetet érinthető különböző eredetű katasztrófákra és bemutatja a katasztrófavédelmi tevékenység fő területeit a katasztrófavédelmi feladatok ellátásának különböző időszakaira.

Kulcsszavak: honvédelmi feladatok, polgári védelmi feladatok, katasztrófavédelmi feladatok, közúthálózat, operatív csoport, közútkezelő

Sinka Ildikó

1404-1426. old

A polgári-katonai együttműködés a katasztrófavédelemben Civil-military cooperation in disaster recovery

Absztrakt

Napjaink környezetbiztonságának jelentősége kiemelt fontosságúvá vált, az érdeklődés középpontjába került a polgári és a katonai szférában egyaránt, és a részét képezi a biztonságpolitika területének. A téma kutatása szempontjából kiemelkedő jelentőségű, hogy Magyarország biztonságpolitikai helyzete jelentősen megváltozott az utóbbi évtizedben. Magyarországon a rendszerváltozást követő években átrendeződött a veszélyhelyzetek elleni védekezés felelősségi rendszere. Átalakultak, sokszínűvé váltak a civilizációs és természeti veszélyek megelőzésében, elhárításában közreműködő szervek, szervezetek. A kétpólusú világrendszer megszűntével felértékelődött a polgári védelem, a polgári veszélyhelyzeti tervezés, a katasztrófa-elhárítás, a válságkezelés polgári aspektusai és a polgári-katonai együttműködés. Hazánk NATO- és EU-csatlakozása ráirányította a figyelmet a katasztrófák, polgári veszélyhelyzetek megelőzésének és kezelésének új lehetőségeire. A szerző ebben a tanulmány a polgári-katonai együttműködés kereteit, gyakorlatát és egyre növekvő szerepét kívánja bemutatni, és ráirányítani a figyelmet az e kérdésben rejlő tartalmakra.

Kulcsszavak: katasztrófavédelem, honvédelem, védelmi igazgatás, polgári-katonai együttműködés, CIMIC

Szalóki Vivien

1426-1440. old

A polgármesterek feladatai, hatáskörei és felelősségei a védelmi intézkedések során

The civil defense of the mayors' perspective, so the mayors of the tasks, powers and responsibilities of the security measures in.

Absztrakt

Egy település polgármesterének nem csak a település életének szervezésében, hanem a polgári védelemi feladatok ellátásában is fontos szerepe van, hiszen a védelmi tervekért, valamint védekezéshez szükséges eszközök meglétéért is felelős. Ezek karbantartása fontos feladat, ezért működőképességüket is ellenőrizni kell. A polgármester felelős a településen a katasztrófák megelőzését célzó feladatok elvégzéséért, a védekezés során pedig a tevékenységek koordinálásáért és a katasztrófákat követő károk felméréséért, a helyreállítás prioritásainak. A szerző igyekszik bizonyítani, hogy a települések (vagy akár a fővárosi) önkormányzatai vezetőinek, a polgármestereknek fontos szerepük van egy rendkívüli helyzetben. Bemutatja a jogszabályok által előírt feladatukat és hatáskörüket. Vizsgálja a magyarországi körülményeket, terhelhetőségüket. Bemutatja a megelőzéshez szükséges „tesztelési” gyakorlatok folyamatát és egy pontozási rendszert is. Javaslatot tesz arra, hogy hogyan lehetne a polgármesterek tudását a védelmi kérdésekről bővíteni.

Kulcsszavak: polgármester, polgári védelmi feladatok, Leányfalu, védelmi terv. Karbantartás, ellenőrzés, hatáskör, polgármesterek felkészítése,

Tamásné Rozner Katalin

1441-1474. old

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni megelőzési és védekezési feladatok elemzése

The anti-prevention and control task analysis of teh major accidents involving dangerous substances

Absztrakt

A veszélyes anyagok gyártására, tárolására, szállítására vonatkozóan hazánk a jogi szabályzások és az engedélyezési, ellenőrzési gyakorlat tekintetében felzárkózott Európához. Balesetek azonban így is előfordulnak. A szerző a tanulmányban bemutatja a veszélyes üzemekkel kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezési és megelőzési feladatokat. Elsősorban és elsődlegesen a témához kapcsolódó Magyarországi jogi környezetet a pontos jogszabályi háttérrel és annak egyes részelemeit. A jogi háttér áttekintése után vizsgálja a Magyarországon, kiemelten a Veszprém megyében működő veszélyes üzemeket, és azok besorolását. Összegyűjti a 2011-ben Veszprém megyében található (SEVESO általi besorolás alapján) érintett üzemeket és az üzemekhez tartozó veszélyeztetett településeket. Elemzi az illetékes polgármester gyakorlati feladatait, mely a külső védelmi terv végrehajthatóságának ellenőrzése során jelentkeznek. Bemutatja továbbá a 2010. május 18-án, Pétfürdőn megtartott külső védelmi terv-gyakorlathoz kapcsolt időugrások, térségi, módszertani, többfázisú törzsvezetési gyakorlatot, melyet értékeli és elemzi. Bemutatja a gyakorlat során felmerült tapasztalatokat és hiányosságokat.

Kulcsszavak: Veszprém megye, veszélyes üzemek, külső védelmi terv, Pétfürdő, védelmi terv gyakorlat

Timmer Alexandra

1475-1508. old

A polgári lakosság katasztrófavédelemre történő felkészítése

Absztrakt

Napjainkra a társadalmi kultúránk kevesebb figyelmet fordít a katasztrófavédelemre történő felkészülésre, illetőleg annak szükségességét is sok esetben figyelmen kívül hagyjuk. A veszélyek itt élnek körülöttünk. A mindennapi élet veszélyhelyzetein kívül, beszélhetünk civilizációs és természeti katasztrófákról, melyek szintén életünk szerves részét képezik, bármennyire is igyekszünk nem odafigyelni rájuk. A mindennapi élet veszélyeire, valamint a nagyobb horderejű katasztrófákra a lakosságot fel kell készíteni annak érdekében, hogy a váratlan helyzetekben gyorsan és megfelelően cselekedjenek, valamint együtt tudjanak működni a mentőerőkkel a megelőzés, kárelhárítás, kárfelszámolás érdekében. A szerző bemutatja a katasztrófavédelem típusait, a veszélyekre válaszként működtetett védelem rendszerét, ezen belül a katasztrófavédelem feladatait. Kitér a különböző katasztrófavédelem elhárítására, megelőzésére, az esetleges bekövetkezés során alkalmazandó mentési előírásokra. A feladatok között kiemelt jelentőséget tulajdonít a lakosság felkészítésének, valamint a tájékoztatásának. Javaslatot tesz arra, hogy milyen ismeretekre kell a lakosságot megtanítani a felkészítés és tájékoztatás során, majd bemutatja az oktatás jelentőségét, lehetséges célcsoportjait és módszereit.

Kulcsszavak: katasztrófavédelem típusai, felkészítés, megelőzés, elhárítás, mentési előírások, lakosságfelkészítés

Vargáné Ittes Mária Judit

1509- 1536. old

A bioterrorizmus veszélye és a lakosság ellene való védelmének kérdései a XXI. században The threat of bioterrorism and protecting the population against the twenty century questions.

Absztrakt

Mindennapi életünk során számos tényleges és potenciális veszéllyel szembesülünk, kezdve egy véletlen szerzett sérüléstől, egészen egy súlyos ipari balesetig, földrengésig, vagy esetleg a pusztító tűzvészig. Vajon tudatában vagyunk-e ennek a sokféle veszélyforrásnak, megtudjuk-e védeni magunkat, szeretteinket, környezetünket a rájuk váró megannyi veszéllyel szemben? Társadalmunk, védelmi rendszerünk fel van-e készítve a speciális ismereteket igénylő veszélyekre, mint például egy esetleges biológiai fegyverrel való támadásra? A szerző a fenti kérdések mellett arra keresi a választ, hogy milyen globális lépéseket tesznek a nagyhatalmak egy esetleges bioterror-támadással szemben. Bemutatja a biológiai fegyverek történelmi hátterét, a jelen kor veszélyforrásait, veszélyeztetettségét, - a biológiai fegyvereket, mint olcsó tömegpusztító fegyvereket – a terroristák kezében. Elemzi azt a kérdéskört, hogy fel lehet-e készíteni a lakosságot egy esetleges bioterror támadásra. Megoldási javaslatokat keres egy, a lakosságot érintő bioterror-támadás elleni védekezésre.

Kulcsszavak: biológiai fegyverek, bioterror, filléres tömegpusztító fegyverek bioterrorizmus elleni védekezés

Farkas Alexandra

1537-1567. old

A kárfelszámolásban résztvevők feladatai, különös tekintettel a speciális mentőkre

The damage liquidation tasks of the participants, especially the special rescue organizations

Absztrakt

A katasztrófák számának szaporodása, jellegük, intenzitásuk megváltozása változást hozott az elmúlt időszakban a védekezés tervezésében, szervezésében, végrehajtásában. Egyre inkább felmerül az igény, hogy a hivatásos mentőszervek mellett a katasztrófák következményeinek felszámolásában tevékenyen részt vegyenek a civil mentőszervezetek is. Különösen igaz ez az olyan csoportokra, akik speciális képességekkel rendelkeznek.

Ebben a tanulmányban a szerző bemutatja a különböző katasztrófák kárterületeit, azok alapvető jellemzőit, továbbá a katasztrófavédelem rendszerét és a kárelhárításban résztvevő csoportok típusait, működésének kereteit.

Ezt követően bemutatja a különleges mentőszervezetek szerepét a kárterületen, majd a barlangi, a légi és a hegyimentők szervezetével, munkájával ismerteti meg az olvasót. Rámutat továbbá, a hazai és külföldi speciális mentők munkájának, működésének hasonlóságaira és eltéréseire.

Kulcsszavak: kárterület, mentőszervezetek, speciális mentők, katasztrófa, kárfelszámolás

Kaló Zsuzsanna

1568-1598. old

A korai és késői pszichés jelenségek katasztrófák során, és a káros hatások elkerülésének lehetséges módjai

The early and lately appeared psychologisches during the catastrophe and the methods of ignoring bad effects

Absztrakt

A katasztrófa során átélt trauma nem csak fizikai veszélyt, esetleg megsemmisülést jelent, de a lelki következményei is beláthatatlanok lehetnek. A katasztrófát átélt lakosságot és a mentőerőket is jelentősen megterheli lelkileg az adott esemény, de sok esetben nem mernek vele szembe nézni, esetleg nem is tudatosan bennük ennek a veszélye.

Ebben a dolgozatban a szerző bemutatja azokat a tényezőket, amelyek következtében az adott események maradandó lelki sérüléshez vezethetnek. Elemzi a személyiség, a pszichológiai immunrendszer állapota és a választott megküzdési mechanizmus szerepét a károsodás kialakulásában. Bemutatja a korai hatásokat, mint félelem, stressz, pánik, szorongás, és a késői következményeket, mint a PTSD, a depresszió és az öngyilkosság. Ismerteti a megelőzést szolgáló pszicho-szociális támogatás lehetőségeit, módját.

Kulcsszavak: katasztrófa, árvíz, pszichológus, depresszió, PTSD, pszicho-szociális támogatás

Kincses Csilla Andrea

1599-1636. old

**Ausztria katasztrófa és polgári védelme,
az Osztrák Tűzoltószövetség szerepe a védelemben
The system of disaster management in Austria with special aspect to the
action of Civil Protection Association and Fire-Service Association**

Absztrakt

A katasztrófák nem ismernek határokat, adott esetben több országot érintenek, vagy áttevődő a hatásuk. A helyzet kezelése nagyban függ attól, hogy milyen az adott ország védelmi rendszere, hogyan folyik a mentés. Amennyiben egy katasztrófa kapcsán hazánk és a szomszédos országok védelmi szerveinek együttműködésére kerül sor, ismernünk kell egymás szervezeteit. Ebben a tanulmányban a szerző a veszélyeztetettség ismertetését követően bemutatja Ausztria védelmi szerveit. Ismerteti a katasztrófa-segítségnyújtás komplex rendszerét, működését, a tűzoltók és a polgári védelem feladatait. Átfogó képet ad a veszélyhelyzet-kezelésben résztvevő civil védelmi szervezeteket tömörítő a K-Kreis-ről. Ezt követően részletesen elemzi a Polgári Védelmi Szövetség és a Tűzoltó Szövetség szervezetét, munkáját. Áttekintést nyújt a Burgenlandi Tartományi Tűzoltóiskola szerepéről, a képzés kereteiről, tartalmáról.

Kulcsszavak: katasztrófák, veszélyeztetettség, Ausztria védelmi szervei, Polgári Védelmi Szövetség, Tűzoltó Szövetség, Burgenlandi Tartományi Tűzoltóiskola,

Kriston-Pócsik Veronika

1637-1673. old

**A mentőszervezetek sokszínűségének bemutatása a különleges
mentőszervezetek példáján keresztül**

Absztrakt

Az állampolgárok jogai között elsők közt szerepel az egyesülés szabadsága. Ennek kapcsán hazánkban számtalan társadalmi és humanitárius civil szervezet működik. Tevékenységük kapcsán sok embernek adnak teret a hasznos időtöltésre. Vannak szervezetek, amelyek ezen túlmenően szerepet vállalnak az állami szervek védelmi munkájának ellátásában. Ebben a tanulmányban a szerző vizsgálja a civil szervezetek jogszabályi háttérét, működését, bemutatja a fajtáikat, szerepüket. Ezt követően a különleges mentőszervezetek rendeltetését elemzi. Eredményes mentőszervezetek, mint a Spider mentőcsoport, a vízimentők, a bűvárszolgálat és a barlangi mentők munkáját ismerteti, különös tekintettel a felszerelésükre, működésükre. Konkrét mentési eseményekkel, fotókkal, számadatokkal igazolja, hogy ezek a szervezetek részért képezik az ország kapcsolati tőkájének, és nagyban hozzájárulnak egy katasztrófa során a lakosság és az anyagi javak hatékony mentéséhez.

Kulcsszavak: különleges mentőszervezetek, Sipder mentőcsoport, vízimentők, bűvárszolgálat, barlangi mentők

Tóth Renáta

1708-1745. old

A civil szervezetek lényege és szerepük a katasztrófák során a vörösiszap-katasztrófa példáján keresztül The NGOs essence and their role in the disasters, trough the example of the red mud disaster

Absztrakt

Az elmúlt időszakban nem múlt el hét, hogy a média ne tudósított volna a kolontári és a devecseri eseményekről. A MAL Zrt. tározójának szakadása következtében olyan a katasztrófa alakult ki, ami nem csak Magyarországon, de a világban sem fordult elő. Pusztító hatása olyan védekezési feladatokat tett szükségessé, ami próbára tette a lakosságot, és a mentőerőket egyaránt. Ezeknek a kihívásoknak a hivatásos szervek megfeleltek, de fontos szerepet játszottak benne a civil szervezetek is.

Ebben a tanulmányban a szerző bemutatja a vörösiszap-katasztrófa kialakulását, eseményeit, lefolyását. Kiemelten foglalkozik a civil szervezetek fogalmával, rendeltetésével, és konkrét szerepével egy adott eseménynél. A Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat példáján keresztül elemzi civil segítségnyújtás lehetséges formáit, módjait, problémás pontjait. Közvetve igazolja, hogy a civil szervezetek és egyházak tevékeny részvállalását a feladatok ellátásában a jövőben célszerű növelni.

Kulcsszavak: ökológiai katasztrófa ecological disaster, katasztrófavédelem disaster managment, vörösiszap red mud, civil-és humanitárius szervezetek NGOs

Veres Violetta

1746-1768. old

Az ókori katasztrófák hatása a társadalomra

Absztrakt

A katasztrófák elleni küzdelem óriási erőket köt le társadalmi szinten, nagy kiadásokkal, sok feladattal jár a következmények felszámolása. Az ellenük való küzdelem egyik sarkalatos pontjává napjainkra egyre inkább a megelőzés vált. A katasztrófákkal kapcsolatban nem csak a hivatásos szakembereknek vannak feladataik, hiszen nem csak a kárelhárítás, kárfelszámolás feladataival kell számolni, hanem azok társadalmi hatásával is. Ennél fogva Európa-szerte történészek, tudósok, szociológusok, pszichológusok is elemzik mindazokat a hatásokat és következményeket, amellyel egy ilyen esemény jár.

A történelmi jelenségeket a történészek eddig zömében a történelmi kategóriák mentén elemezték, egyre inkább terjed azonban az eljárás, hogy bizonyos eseményeket, társadalmak változásait az akkor zajló katasztrófák tükrében is megvizsgálják. Felmerül a kérdés, hogy milyen összefüggés van egy felkelés, egy forradalom, egy elveszített hadjárat, esetleg egy eltűnt civilizáció és az arra a társadalomra, területre ható katasztrófa-események között. A szerző ebben a tanulmányban két ókori katasztrófa tükrében erre a kérdésre keresi a választ.

Kulcsszavak: ókori katasztrófák, mίνószi kultúra, Róma város, római tűzvész, Néró, katasztrófa-elhárítás, helyreállítás

Zorinác Ádám

1769-1801. old

Egyházak a katasztrófavédelmi feladatrendszerben Churches in the disaster management system

Absztrakt

Katasztrófák, háborúk során a kárt szenvedett lakosság mentésében, életminőségének javításában mindig jelentős szerepet vállaltak az egyházak. Az elmúlt időszak hazai katasztrófáinál nem csak hitéleti szerepük erősödött, hanem a kárfelszámolásban és az utógondozásban is komoly részt vállaltak.

Ebben a tanulmányban a szerző elemzi a történelmi egyházak kialakulását, a vallás és az egyházak jogszabályi háttérét, működését. A Magyarországi egyházak közül a történelmi egyházakat mutatja be, különös tekintettel a katolikus, a zsidó, a református és az evangélikus felekezetek felépítésére, működésére.

Támponkat ad a magyar katasztrófavédelem rendszerének arra vonatkozólag, hogy az Egyházak eszközrendszere, tisztviselői és tagjai hogyan és mi módon vonhatóak be a katasztrófák következményeinek felszámolási folyamatába. Vizsgálja az Egyházak megelőző időszakban, illetve a helyreállításnál játszott szerepét, és a veszélyhelyzet-kezeléssel kapcsolatos tevékenységeit. Konkrét példákkal igazolja, hogy az egyházak közösségformáló, támogató szerepe sokat segíthet egy település katasztrófákat követő újjáéledésében.

Kulcsszavak: egyházak, veszélyhelyzet, megelőző idő, helyreállítás, egyházak története

Kiss Gergely

1802-1815. old

A SEVESO irányelvekkel kapcsolatos változások, kitérve a kríziskommunikációra

Recent changes related to the SEVESO directives, extended with crisis
communication

Absztrakt

A veszélyes anyagokkal dolgozó üzemek szerepe napjainkban (is) aktuális, gazdasági szempontokat figyelembe véve fontos szerepet töltenek be, így a velük kapcsolatos balesetek megelőzése elkerülhetetlen és életbevágóan fontos feladat. Nagy hangsúlyt kell fektetni az esetlegesen elszenvedett károk mérséklésére, illetve a baleset utáni helyreállítás professzionális megvalósítására. A szerző ebben a tanulmányban a Seveso irányelvek történelmi áttekintésével, elemzésével kezdődik, majd az aktuálisabb változásokat tárgyalja. Foglalkozik az Irányelvek magyarországi alkalmazásával, tapasztalataival. Az ipari-, természeti katasztrófák számának növekedése, valamint a hazai és határon túli atomerőművek üzemeltetése miatt fokozódott a jogos lakossági igény a kárhelyszínről történő azonnali, hiteles tájékoztatás lehetőségeinek kialakítására. A kitér az ezzel kapcsolatos kommunikációs kérdésekre.

Kulcsszavak: Veszélyes anyagok (hazardous substances), Szabályozás (regulation), SEVESO, Harmonizáció (harmonisation), Kezdeményezés (initiative)

Pellérdi Rezső - Rusvai Ditta

6-22. old

A súlyos ipari balesetekkel kapcsolatos nemzetközi és hazai szabályozórendszer elemzése **Analysis of the international and domestic regulation system connected with major industrial accidents**

Absztrakt

Az ipar egyre nagyobb ütemű fejlődése mind nagyobb veszélynek teszi ki a társadalmat. Az új technológiák bevezetése újabb veszélyhelyzeteket teremthet, melyek katasztrófahelyzetté alakulását meg kell és meg is lehet akadályozni jól alkalmazott jogi eszközökkel. Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk óta folyamatosan fejlesztjük saját és közösségi jogi rendszerünket is. A 2011-es soros elnökségi poszt lehetőséget adott Magyarországnak, hogy operatíván részt vállaljon a közösségi jogi normák fejlesztésében. A súlyos ipari balesetek megelőzésével kapcsolatos Seveso II. Irányelvet felülvizsgálták és megfogalmazódtak az újításával kapcsolatos tagállami igények. Bár a Seveso III. Irányelvet előreláthatóan csak 2015-ben léptetik hatályba, kidolgozása mégis Magyarország felügyelete alatt kezdődhetett meg.

A dolgozatban bemutatásra kerülnek a Seveso irányelvek, valamint ezek beépülése a magyar jogrendbe. A szerzők ismertetik a 1999. évi LXXIV. Törvényt, annak változásait, és a 2006. évi VIII. törvényt, majd ezek figyelembevételével következtetéseket fogalmaznak meg.

Kulcsszavak: ipari katasztrófák, Seveso irányelvek, 1999. évi LXXIV. Törvény, 2006. évi VIII. törvény

Petró Tibor

23-37. old

A települési önkormányzatok árvízvédelmi feladatai, lehetőségei az árvízi védekezés során

Absztrakt

Napjainkban, amikor a föld népessége átlépte a hétmilliárd főt, egyre nagyobb felelőséggel kell, hogy viseltessünk vízkészletünkkel szemben. A mindennapi életünk természetes velejárója, hogy körülvesz minket az éltető víz. Ugyanakkor nem szabad megfeledkeznünk pusztító mivoltáról sem.

A mai Magyarország egyik legnagyobb kihívása a vízzel való komplex gazdálkodás a fenntartható fejlődés figyelembevételével. A klímaváltozás hatásaként, a természet szeszélyes megnyilvánulása egyre többször ébreszt rá bennünket, milyen gyors és kegyetlen pusztítást okozhat a hirtelen lezúduló nagymennyiségű csapadék, vagy a vízgyűjtő területeken található hókészlet hirtelen, nagymértékű olvadása. A települések védekezésnek megszervezése az állam feladatrendszerén túl az önkormányzatokra is komoly feladatokat ró. A települések szinte mindegyike folytat védekezést a vizek károsító hatásával szemben.

A tanulmány célja, hogy bemutassa, hogy jelenleg hogyan épül fel a vizek pusztító hatása elleni védelem rendszere, milyen védelmi feladatokkal kell számolni, és milyen lehetőségek vannak az önkormányzatok kezében különböző időszakokban a védekezésre.

Kulcsszavak: árvíz elleni védelem, vízkár elhárítási feladatok, árvízvédelem eszközei

Sáfár Brigitta – dr. Hornyacsek Júlia

38-53. old

**A Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetségének
Pszicho-Szociális Támogató Programja
The Psychosocial Support Programme of The International Federation
Of Red Cross And Red Crescent Societies**

Absztrakt

A világban egyre súlyosabb és egyre nagyobb számú katasztrófa történik. Rengeteg írás foglalkozik a katasztrófák utáni helyreállítással, a mentési munkálatokról, a sérültek, betegek ellátásáról, de a katasztrófák által érintett lakosság és a védelmi erők átfogó pszicho-szociális támogatásával és ellátásával kapcsolatosan világszerte kevés tanulmány látott napvilágot. Még kevesebb olyan tanulmány van, amely a civil szervezetek szerepvállalását elemzi ebben a feladatban.

Ez a tanulmány a Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetségének nemzetközi tevékenységét – így a katasztrófa sújtotta területeken való szerepvállalását – elemzi a pszicho-szociális segítségnyújtás szempontjából. A tanulmány során megállapítást nyert, hogy a pszicho-szociális támogató program módszereinek katasztrófa-helyzetekben való alkalmazása szükséges, nagy mértékben megkönnyíti a mentésben részt vevő szakemberek munkáját, továbbá, hogy a szervezet erői, eszközei, valamint az aktivisták felkészültsége alkalmassá teszi arra, hogy a katasztrófa fajtájától, intenzitásától és helyétől függetlenül minden helyzetben hathatós fizikai és pszichés segítséget nyújtson.

Kulcsszavak: katasztrófa, Vöröskereszt, pszichológia, segítségnyújtás, lakosság, támogatás

Viktoria Veres

54-69. old

**Disaster fraud: financial crime committed against disaster
Victims and donators
Conference Article**

Abstract:

Az elmúlt évek katasztrófái során megtapasztalhattuk a katasztrófák pusztításának egyre erőteljesebb következményeit, kevés szó esik azonban a katasztrófák utáni időszakokban megjelenő újabb és újabb bűnözői csoportokról és a megkárosítás módszereiről. Nemcsak a katasztrófák áldozatainak kiszolgáltatott helyzete ad számos lehetőséget bűnözőknek és csalóknak, hanem a társadalmi felelősséget érző emberek segítőkészsége és adományozó készsége, valamint az egyre szaporodó non-profit szervezetek működése is.

A szerző ebben a tanulmányban vizsgálja a katasztrófák áldozatainak és az adományozók pénzügyi megkárosításának lehetőségeit, úgy mint a személyes- és pénzügyi adatok eltulajdonítása és felhasználása, hamis vagy tisztességtelen szerződések kötése, pénzügyi összegek kicsalása interneten terjesztett vagy személyes megkeresésen alapuló, nem létező vagy az adományokat nem megfelelő módon felhasználó non-profit szervezetek nevében, valamint az adományozás felhasználása pénzmosás, terrorizmus finanszírozás vagy adókerülés céljára. A szerző arra hívja fel a figyelmet, hogy katasztrófák után segítséget elfogadni elkerülhetetlen, a pénzügyi adakozás és segítségnyújtás pedig az egyik meghatározó eleme a felkészülésnek, mentésnek és újjáépítésnek, ugyanakkor fontos, hogy megtanuljunk, hogyan kerülhetjük el, hogy csalók áldozatává váljunk vagy akaratlanul is támogassuk a bűnözést, és hogy adományaink a legjobban rászorulókhoz jussanak.

Kulcsszavak: katasztrófa, bűnözés, pénzügyi csalás, adományozás, non-profit szervezetek

Abstract:

Even though we have experienced in the recent years the growing destroying impact of disasters, only few words are said about criminals and types of crime committed after disasters.

Not only the vulnerable situation of disaster victims gives an opportunity for fraud, but also the attitude of people who want to help disaster victims in terms of donations and the increased number of non-profit organizations, charities.

In this study the author examines the opportunities of financial fraud against disaster victims and donators, such as identity and financial information theft, false or unfair contracts, collecting funds using the Internet or personal meetings in the name of non-existing or fraudulent non-profit organizations, not using the collected funds for charity but for money laundering, terrorist financing or tax evasion.

The author draws our attention that accepting help after a disaster is inevitable; also that donating and supporting disaster victims is a key factor of the preparedness programs, rescue operations and rebuilding, but it is essential to learn how to avoid to become victims of fraud or to unwillingly support crime and how to make sure our donations reach the people in most need.

Keywords: disaster, crime, financial fraud, donation, charities

Dr. Komjáthy László

70-87. old

Középmagas és magas épületek tűzvédelmi sajátosságai

Absztrakt

A tűzoltók mindennapi munkájának egyik legnagyobb nehézsége, hogy tüzesetek mindegyike más és más jellegzetességgel bír, így azok oltásának módszerei is eltérőek. Ez a tény gyakran nem csak fizikai kihívást, hanem pszichés terhet is jelent a mentőerőkre nézve. A szomszédos országokban, így az osztrák támogatási rendszerben nem „csak” a katasztrófák által sújtott állampolgárookra, hanem a beavatkozó erők szükségleteinek beazonosítására is figyelmet fordítanak.[1]

Az ellátásuk, váltásuk, képességek szerinti differenciált beosztásuk stb. mellett, a legfontosabb a feladatra való teljeskörű felkészítésük a feladatra, melynek eredményeképp csökkenhet a feladat váratlanságától, ismeretlenségétől való stressz. Fontos az állomány képzése, továbbképzése során olyan ismeretek közvetítése, amelyek segítségével átfogó képet kapnak egy adott típusú épület szerkezetéről, építészeti sajátosságairól, melynek ismeretében szakszerűbben és gyorsabban tudják végezni a feladataikat.

Ebben a tanulmányban a szerző a középmagas és magas épületek műszaki-technikai sajátosságainak bemutatásával kíván átfogó képet adni az ilyen jellegű épületek építésének tűzvédelmi szabályairól, a tüzek megelőzésének lehetőségeiről, továbbá tüzesetek során az építészeti, gépészeti sajátosságokhoz igazodó, lehetséges tűzoltási technikákról.

Kulcsszavak: tűz, füst, középmagas, magas épület, tűzoltás, műszaki mentés

Tóth József

1674-1707. old

**A Gyöngyösoroszi ércbánya veszélyesanyag-tározójával kapcsolatos
kérdések és katasztrófavédelmi feladatok
Questions and disaster recovery tasks in connection with the unsafe-
material reservoir of the ore-mine in Gyöngyösoroszi**

Absztrakt:

A közelmúlt katasztrófái (vörösiszap, nagybányai cianidos szennyezés) bizonyították, hogy mindennapjaink része, „élő” a veszély, melyet az emberiség civilizációs fejlődésével járó technológiai újítás jelent.

Hatalmas az igény a Föld ásványkincsei iránt, kiaknázása, hasznosítása azonban óriási felelősséget ró a kitermelést végző vállalatokra, a technológiákat engedélyező hatóságokra, az esetleges káros hatások kivédésére létrehozott szervezetekre, a kiképzett szakemberekre.

A tanulmányban a szerző bemutatja a Gyöngyösoroszi település határában húzódó zagyatározó rekultivációs technológiáját, az üzemeltető cég tevékenységét, a települést érintő veszély kiküszöbölését célzó munkákat, a védekezés megvalósítását.

A helyszínen tapasztaltak, a szakemberekkel folytatott beszélgetés, a Száraz-völgyi zagyatározó Üzemi Kárelhárítási Tervének vizsgálata megerősítette a szerzőben azt a feltevést, hogy a technológia, a jelenleg is folyó rekultivációs munkálatok, a Tervben meghatározottak együttesen alkalmasak arra, hogy kiküszöböljék a Gyöngyösoroszi községet, az ott élőket érintő káros hatásokat.

Kulcsszavak: havária, vízfolyás, Gyöngyösoroszi

Keywords: injury to ship, water-course, Gyöngyösoroszi